

Delårsrapport

Augusti 2023

Innehåll

Samverkan är nyckeln	3
Uppföljning fokusområden januari–augusti 2023	5
Fysisk planering.....	6
Utbildning och kompetensförsörjning	7
Näringslivsutveckling.....	15
Digital transformation.....	15
Social sammanhållning och trygghet.....	16
Klimat och miljö	20
Särskilt fokus på att stödja kommunerna i att utveckla det förebyggande och trygghetsskapande arbetet	22
Förvaltningsberättelse och delårsbokslut augusti 2023	26
GR-koncernen	26
Den kommunala koncernens omsättning och resultat	27
GR – verksamhetens intäkter, resultat och kostnader	28
Balansposter	29
Medarbetare	30
GR:s interna miljöarbete	31
Målavstämning god ekonomisk hushållning.....	32
Resultaträkning.....	34
Kassaflödesanalys	34
Balansräkning	35
Noter	36
Upplysningar om redovisningsprinciper	38

Samverkan är nyckeln

Sedan senaste rapporten per april så har främst de höjda räntorna och inflationen fortsatt att starkt påverka kommunerna. Vi lever i en föränderlig omvärld i flera aspekter och för Göteborgsregionens kommuner är samverkan fortsatt högaktuell för att möta utmaningarna. Samverkan är nyckeln som både kan spara pengar och skapa mervärde för kommunerna.

GR driver årligen processer och genomför aktiviteter som utgår från uppdraget i förbundsordningen. Det handlar till exempel om att skapa mötesarenor, erbjuda kompetensutveckling och driva utvecklingsprojekt tillsammans med kommunerna. Det handlar också om myndighetsutövande i form av den regionala gymnasieantagningen. Många av dessa aktiviteter är en del av en löpande verksamhet och beskrivs inte i denna rapport. Här följs i stället elva fokusområden upp och analyseras, enligt plan och detaljbudget för året. Fokusområdena är kopplade till de sex utmaningarna i Strategisk inriktning 2020–2024.

Ett syfte med uppföljningen är att underlätta för beslutsfattare att få insyn i GR:s verksamhet. Ett annat är att bidra till reflektion. Genom att analysera aktivitetens kvalitet och resultat skapar vi ett underlag för lärande som leder till utveckling. Uppföljningen och analysen sammanställs i delårsrapporten i augusti och i årsredovisningen för året.

Utveckla det förebyggande och trygghetsskapande arbetet

Under 2023 fördjupar GR särskilt uppföljningen kring ett av fokusområdena: Utveckla det förebyggande och trygghetsskapande arbetet. Demografiska förändringar, växande rekryteringsbehov, minskade resurser och ökade krav från medborgare ställer andra krav på socialtjänsten än tidigare. Genom förebyggande, lätt tillgängliga och tidiga insatser kan mer ingripande satsningar skjutas upp eller i bästa fall förhindras. Ett intensivt och gemensamt arbete behövs också för att skapa ett tryggt samhälle, och i ett framgångsrikt brottsförebyggande arbete behöver kommunens samtliga verksamheter samverka och på olika sätt bidra. Läs mer på sidan 22.

Regionutvecklingsstrategin RUS

I uppföljningen beaktar GR också den gemensamma regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland – RUS 2030. Strategin beskriver övergripande mål för vad aktörer tillsammans ska uppnå till 2030. Det finns flera kopplingar mellan GR:s verksamhet och RUS. Det gäller långsiktiga prioriteringar som att bygga kompetens och öka inkluderingen samt kraftsamlingar som fullföljda studier, digitalisering och cirkulära affärsmodeller. Utmaningen att möta klimatförändringarna står högt upp på agendan också här. Inom ramen för Västra Götalandsregionens (VGR) arbete med Klimat 2030 har samtliga kommuner inom GR antagit olika klimatlöften. GR samordnar och växlar upp arbetet med hjälp av särskild finansiering från VGR. GR verkar för en hållbar tillväxt och det finns också flera kopplingar i vår verksamhet till de 17 hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Regionala bilder

Under nuvarande och föregående år pågår inom GR ett arbete med att ta fram regionala bilder, enligt uppdrag från förbundsstyrelsen. Ett antal kunskapsunderlag i ett brett spektrum tas fram av betydelse för storstadsregionens utveckling. De utgör underlag för genomförande av en rådslagsrunda i medlemskommunerna som inleds mot slutet av 2023. Målet är att följa upp strategidokumentet "Hållbar tillväxt" från 2013.

Dotterbolag

Utifrån förbundsstyrelsens uppsiktspflicht följer GR som ägare verksamheten i de hel- och delägda dotterbolagen Internationella skolan i Göteborgsregionen (ISGR) och Gryning Vård AB. Gryning Vård har tidigare varit inne i en omställningsfas och bolaget har för närvarande den omfattning som motsvarar kommunernas efterfrågan för en ekonomi i balans. När det gäller ISGR är det planerat en ägardialog under hösten 2023 och förbundsstyrelsens presidium har gett direktören i uppdrag att se över ISGR:s ägardokument.

Organisationer som GR transfererar medel till

GR är sedan tio år en av flera aktörer bakom Urban Futures, ett centrum som sammanför forskare och praktiker i praktikinära forskning inom hållbar stadsutveckling. Under 2023 är GR särskilt aktiva i centrets forskning kring hur man uppnår en effektiv organisering och styrning för klimatomställning och klimatanpassning.

Inom ramen för Västkom fortsätter GR att följa införandet av Millennium (tidigare Framtidens vårdinformationsmiljö). Målet är en modern informationsmiljö som ger invånarna en tillgänglig hälso- och sjukvård med hög kvalitet och stor delaktighet. Programmet nystartade under hösten 2022. Tillsammans med leverantören har VGR enats om ny tidplan som sträcker sig till 2026, då systemet ska vara implementerat i hela länet.

Samverkansavtalen med Business Region Göteborg (BRG) respektive Göteborg & Co anger hur GR ska interagera med bolagen och inom vilka områden som samverkan är aktuell. Områdena följs upp kontinuerligt under året genom den mötesstruktur som är lagd på politisk nivå (presidie-möten) och tjänstepersonsnivå. Särskilt viktigt att följa upp under 2023 är det fortsatta arbetet med kompetensförsörjning.

Påverkan regionalt, nationellt och internationellt

I samverkan med Västra Götalandsregionen och VästKom följer GR under 2023 särskilt omställningen till god och nära vård samt genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin i ett delregionalt perspektiv. Nationellt bidrar GR till att lyfta kommunernas roll som huvudman för hälso- och sjukvård samt som aktör i arbetsmarknadspolitik. GR är även en regional samverkans- och stödstruktur (RSS) som verkar på delregional nivå i frågor som rör socialtjänst samt hälso- och sjukvård.

Internationellt stödjer GR kommunerna för att dra nytta av tillgängliga medel som strukturfonder och sektorsprogram. Genom arbetet med Kunskapsnod Fullföljda studier bidrar GR, som en delregional kunskapsnod i Västra Götaland, till arbetet med att skapa förutsättningar för hållbart och långsiktigt arbete inom området fullföljda studier. Inom kompetensförsörjningsområdet bidrar GR till genomförandet av regionala insatser kopplat till branschområdet teknik/industri genom bland annat Teknikcollege GR och GR Vux. Inom detta arbete ansvarar GR bland annat för insatser i syfte att kraftsamla för att skapa attraktivitet för utbildningar till arbete i batteri- och fordonsindustrin och insatser i syfte att utöka erbjudanden inom yrkesvuxutbildningar.

GR ingår sedan flera år tillbaka i ett europeiskt nätverk av storstadsregioner där det bland annat bedrivs olika forskningsprojekt kring utveckling av den storstadsnära mobiliteten för såväl personer som varor och gods.

Uppföljning fokusområden januari–augusti 2023

På följande sidor görs en uppföljning av de elva fokusområden som lyfts fram i plan och detaljbudget 2023. Fokusområdena är kopplade till de sex utmaningarna i Strategisk inriktning 2020–2023.

De sex utmaningarna är:

- Fysisk planering
- Utbildning och kompetensförsörjning
- Näringslivsutveckling
- Digital transformation
- Social sammanhållning och trygghet
- Klimat och miljö

De fokusområden som GR prioriterar att lyfta fram i den årliga planen är också de fokusområden som ska prioriteras i uppföljningen. Fokusområdena beskriver de frågor som bedöms ha särskild politisk vikt, som är extra viktiga för ledamöter i förbundsstyrelse och förbundsfullmäktige att följa under året. De beskriver områden där GR behöver göra en förflyttning för att möta utmaningarna i Strategisk inriktning.

De elva fokusområdena följs upp och analyseras med en gemensam struktur i form av en logisk kedja i fem steg.

Ett syfte med uppföljningen är att underlätta ansvarstagandet för beslutsfattare genom att de får insyn i, och kunskap om, GR:s verksamhet. Ett annat är att bidra till reflektion. Genom att aktivitetens kvalitet och resultat analyseras, skapas ett underlag för lärande som leder till utveckling.

Här görs även en bedömning av på vilket sätt GR har skapat kommunal eller regional nytta inom de olika fokusområdena.

Grönt innebär att arbetet följer plan

Orange att det funnits vissa svårigheter, eller att det är för tidigt att avgöra. Arbetet följer delvis plan.

Rött att GR inte kommer att kunna skapa den kommunala eller regionala nytta som var avsikten under året. Arbetet följer inte plan.

Fysisk planering

Fokusområde	Bedömning	Kommentarer
Profilerade storstadsregionen 		<p>Under året har arbetet med att etablera en särskild samverkansarena för storstadsregionens kollektivtrafikfrågor nått i mål. Överenskommelsen om samverkansarenan är undertecknad av GR, Västra Götalandsregionen och Västtrafik.</p> <p>Förflyttningen ligger inom ramen för Västra Götalandsregionens utvecklingsstrategi – Knytta samman Västra Götaland samt Agenda 2020 målet “Hållbara städer”.</p>

Utbildning och kompetensförsörjning

Fokusområde	Bedömning	Kommentarer
Kompetensförsörjning inom offentlig sektor och näringsliv 		<p>GR bedriver ett brett arbete för att stärka kommunernas och näringslivets kompetensförsörjning. Särskilda satsningar görs för att möta behoven inom det sociala området, där prognoserna visar att 34 000 medarbetare behöver rekryteras fram till 2029.</p> <p><u>Branschråd</u></p> <p>Under året har GR fortsatt driva och utveckla arbetet inom branschråden. Inom branschråd äldreomsorg har en karriärvägsmodell tagits fram, under våren beslutades denna av socialchefsnätverket och nu fokuserar GR på att stödja kommunerna i implementeringen av modellen. Karriärvägsmodellen innehåller bland annat GR-gemensamma titulaturer med enhetliga utbildningskrav samt GR-gemensam differentiering av ansvar och uppdrag. Ambitionen är att det ska finnas en låg tröskel in i branschen men med en tydlig gemensam strategi för utbildning och kompetensutveckling. Tillsammans med sju medlemskommuner har GR sökt och beviljats ca 9,3 miljoner kronor från Europeiska Socialfonden för fortsatt implementering av karriärvägsmodellen samt skapande av en mentorskapsmodell.</p> <p>På initiativ av branschråd äldreomsorg samordnar GR den statliga satsningen äldreomsorgslyftet. Hittills har cirka 920 medarbetare läst utbildning till undersköterska och cirka 60 deltagit i ledarskapsutbildning. Utbildningsplatserna motsvarar efterfrågat behov hos kommunerna.</p> <p>GR har även genomfört och publicerat en förstudie om förutsättningarna för att starta ett branschråd inom funktionsstöd. Samtliga GR-kommuner har uttryckt sitt stöd och GR söker nu medel för detta.</p> <p><u>Kompetens- och karriärvägsmodell för legitimerad personal</u></p> <p>GR har fortsatt arbetet med att ta fram en kompetens- och karriärvägsmodell för legitimerad personal. Under våren färdigställdes modellen för arbetsterapeuter och presenterades för socialchefsnätverket. Nu fortsätter arbetet med att även anpassa modellen för sjuksköterskor och fysioterapeuter.</p> <p><u>Kompetensutveckling</u></p> <p>Genom GR:s öppna kursutbud erbjuds kontinuerlig kompetensutveckling för medarbetare i kommunerna. Under perioden januari till och med juni genomfördes 102 aktiviteter med totalt 3 000 deltagare. Drygt 90 pro-</p>

cent av deltagare som svarat på uppföljningsenkäten anser att de kommer ha användning av kursen i sitt arbete.

Särskilda satsningar görs också. Ett exempel är mötesplats HR som anordnades för första gången under våren. Mötesplatsen genomfördes efter initiativ av HR-chefsnätverket och var mycket uppskattad av de cirka 200 deltagarna. Ett annat exempel är **Yrkesresan** som startade i GR inom barn och unga men som idag är spridd i landet och till flera verksamhetsområden. GR ansvarar fortsatt för den nationella utvecklingen av yrkesresan barn och unga samt genomförandet av dessa kurser för GR-kommunerna och ytterligare 42 kommuner. Under perioden januari till och med juni fick 621 medarbetare utbildning via GR:s anordnande av yrkesresan barn och unga. Av dessa var 300 medarbetare i någon av GR-kommunerna. GR har också fattat beslut om att starta upp Yrkesresan inom funktionsstöd utförare, där det nationella förarbetet snart väntas vara klart. En projektledare har rekryterats och kommer påbörja arbetet under hösten.

Kompetensförsörjning är en prioriterad fråga för många av GR:s chefnätverk, exempelvis HR-chefsnätverket som bland annat tagit initiativ till den framtagna rapporten "Nyckeltal personalhälsa" samt beslutat om en gemensam insats under Gymnasiedagarna och Future Skills.

I samverkan med kommuner och/eller näringsliv driver och genomför GR insatser inom ramen för branschråd för förskola respektive grundskola samt Göteborgsregionens övergripande kompetensråd och ett flertal branschspecifika kompetensråd.

Branschråd förskola

Branschråd förskola har sedan starten 2018 arbetat med olika former av insatser för att stärka kompetensförsörjningen i branschen och bygga långsiktiga strukturer och kunskap kring kompetensförsörjning i förskolan. Tillsammans med en mycket aktiv processledning utvecklar branschrådet tankar kring hur man kan organisera för att motverka kompetensbristen och genom samverkan få till flexibla utbildningar med möjlighet till hög grad av tillgodoräkning och/eller validering.

Under våren 2023 har Branschråd förskola undersökt vikariehanteringen i förskolan samt om och hur den skulle kunna vidareutvecklas. Branschrådet har prioriterat två utvecklingsspår för vikariehanteringen: ta fram en regional introduktionsutbildning för vikarier samt organisera erfarenhetsutbyte och eventuell utbildning för rektorer i strategisk, och i förlängningen mer stabil, bemanning.

Vidare påbörjades arbete med att ta fram en struktur för behovsanalys av vilka kompetenser som behövs i förskolan, från kommunnivå upp till regional nivå, som kan upprepas med ett bestämt tidsintervall. Resultatet som kommer fram i en sådan behovsanalys kan bland annat användas för nationell påverkan, i samverkan med universitet/högskolor, folkhögskolor och som underlag till yrkeshögskolan samt som underlag för regionala kompetensutvecklingsinsatser för kommunernas personal.

Branschrådets processledning bedriver även omvärldsbevakning och påverkansarbete. Under våren har en del av detta handlat om omställningsstöd och hur det kan påverka kommunernas kompetensförsörjning. Det har även rört professionsprogrammen och de nya lagförslag som kommit kring fler barn i förskolan för bättre språkutveckling. En sondering kring om det är möjligt och önskvärt att arbeta med kunskaperna i svenska hos förskolans personal på en regional nivå har även gjorts. Branschrådets processledning har tagit fram ett förslag som skulle kunna genomföras vid önskan från kommunerna.

Branschråd grundskola

I november 2022 fattade Utbildningschefs nätverket beslut om att anta en regiongemensam befattningspalett för fritidshem. Det är upp till varje kommun att avgöra om och hur paletten ska implementeras. Under våren har erfarenhetsutbyte hållits med medlemskommunerna och olika utbildningsvägar har setts över i syfte att erbjudas i samband med införande lokalt. Dialog har förts med Validering Väst med förhoppning om att kunna arbeta fram en valideringsmodell för en barnskötarutbildning på gymnasial nivå som är anpassad för fritidshem. Dialog förs kontinuerligt med Göteborgs universitet med syfte att skapa flexibla utbildningsvägar till lärare i fritidshem.

Under våren 2023 genomfördes en genomlysning av medlemskommunernas elevassistenter i grundskolan med fokus på utbildning, erfarenhet, kompetens och uppdrag. Resultatet nyttas i det fortsatta arbetet med kompletterande tjänster i grundskolan samt fungerar som ett underlag för att kunna bygga välgrundade regionala kompetenshöjande insatser för yrkeskategorin. En regional arbetsgrupp har tillsatts i syfte att se över möjligheten att ta fram ett förslag rörande ett regiongemensamt ramverk för elevassistenter.

Gällande kompetensförsörjningen i den anpassade grundskolan har tre prioriteringar identifierats baserat på genomförd inventering tillsammans med medlemskommunerna, dialog i Branschråd grundskola samt i Nätverket för den anpassade grundskolan. De tre prioriteringarna är:

- Tydliggöra uppdragen
- Erbjud kompetensutveckling för befintliga elevassistenter
- Verka för att utbilda fler speciallärare

Inom ovan prioriteringar har arbete påbörjats gällande elevassistenters roll och ansvarsområde med målet att se över möjligheten till ett regiongemensamt ramverk för elevassistenter i den anpassade grundskolan. En regional arbetsgrupp har kontinuerligt diskuterat frågan under våren 2023 och workshop har genomförts med Nätverket för den anpassade grundskolan vilket resulterade i ett underlag för arbetsgruppen att arbeta vidare med.

Branschspecifika kompetensråd

Göteborgsregionens kompetensråd och de branschspecifika kompetensråden ger input kring bl.a. utbudsplanering och utbildningsinnehåll så att utbildningsanordnarna i samverkan med branscherna kontinuerligt kan utforma utbildningsutbudet utifrån arbetsmarknadens kompetensbehov. Utbudsplanering faciliteras även i samverkan med kommunerna kopplat till gymnasialt utbildningsutbud.

Under hösten har gemensamma aktiviteter genomförts av kompetensråden med syfte att kvalitetssäkra och professionalisera samverkan:

Insatser utifrån genomförandeplan kring etablering av batterifabrik i Göteborg

Arbetet med kompetensförsörjning kopplat till etableringen av en batterifabrik i regionen har fortsatt under våren. Utifrån antagen genomförandeplan bidrar GR bland annat genom insatser inom Teknikcollege GR och GRVux. Teknikcollege är Sveriges största samverkansplattform för industrins kompetensförsörjning och en kvalitetsstämpel på utbildningar där kommuner, utbildningsanordnare och företag samverkar för att öka attraktionskraften och kvaliteten på tekniskt inriktade utbildningar. Läs mer om Teknikcollege här. Avseende yrkesvux är genomförandeplanen förankrad både i Vuxenutbildningsnätverket och Utbildningschefs nätverket

och utbildningsutbudet inom yrkesvux har utökats under våren, bland annat genom nya utbildningar till processoperatör och underhållstekniker.

I enlighet med genomförandeplanen ansvarar GR för insatser som bland annat handlar om att säkerställa tillgång till relevanta lärmiljöer, mobilisera och kraftsamla för att skapa attraktivitet för utbildningar till arbete i batteri- och fordonsindustrin samt utöka erbjudandena inom yrkesvux. Inom de insatsområden som GR ansvarar för har följande insatser genomförts under våren:

Insats 2 & 11: Utöka och uppgradera befintliga lärmiljöer

En kartläggning av företagens behov och efterfrågan på lärmiljöer för befintligt anställda har genomförts. Detta har gjorts för att se hur behovet av ett utbildningscentrum kopplat till elektrifiering och batteriproduktion i regionen ser ut. I kartläggningen ingick också att inventera befintliga lärmiljöer, behovet av fortbildning och vilka ambitioner man har för framtida investeringar och utveckling.

Insats 3: Mobilisera och kraftsamla för att skapa attraktivitet till utbildningar för arbete i batteri- och fordonsindustrin

Arbete har inletts med att utforma en gemensam kampanj med syfte att väcka intresse för den nya omställningen i allmänhet och batterifabriker i synnerhet. Vidare har NOVO Energys personal introducerats för ett antal utbildningsanordnare inom Teknikcollege GR i syfte att få en bild av utbildningssystemet inom GR och Teknikcollege GR samt att skapa samverkan med utbildningsanordnare. Eftersom prao har visat sig vara en mycket bra dörröppnare för de branscher och företag som tar emot unga människor för att visa sin verksamhet har en prao-grupp initierats med syfte att ta fram ett koncept för Teknik-prao.

Teknikcamp genomfördes där NOVO Energy, Volvo Cars, Volvo Group och AFRY var värdar för en kickoff. Femtio tjejer i åldern 13-15 år från Göteborgsregionens kommuner fick testa olika teknikområden som exempelvis att göra batteri av citroner, köra lastbil och programmera robotar. Teknikcamp genomförs årligen och syftet är att skapa intresse för teknik hos unga tjejer.

Insats 4: Bygg ut platser i gymnasieskolan på relevanta program

Information om etableringen av batterifabriken och den omfattande omställning som pågår inom industrin i framförallt Västsverige har förmedlats till bland annat Antagningsnämnden, Utbildningschefsnätverket och SYV-nätverket.

Insats 6: Säkerställ att relevanta YH-utbildningar planeras och genomförs

Yrkehögskola (YH) bedöms vara en central utbildningsform för batterifabriken och en rad olika aktiviteter behöver genomföras för att säkerställa att fler relevanta utbildningar startas upp. Med anledning av detta genomfördes YH-seminarium där YH-anordnare och företag inom fordonsindustrin och batterifabriksetableringen träffades för att utbyta erfarenheter kring exempelvis behov av kompetens.

Andra insatser inom kompetensrådets arbete

Under våren har arbetet med att utveckla strukturen för kompetensråden fortsatt, syftet är bland annat att effektivisera och hitta samordningsvinster mellan de olika branschspecifika råden. Två övergripande områden som är i fokus är att strukturera och kvalitetssäkra analyser av arbetslivets behov samt kommunikation och spridning av leveranser.

I kompetensråden har bland annat följande genomförts under våren:

Inom kompetensrådet för transport utvecklas just nu en ny utbildning inom sjöfart vilken är framtagen gemensamt av utbildningsanordnare och företag.

Inom fastighetsbranschen har kompetensrådet tagit fram en pilot med grupprao för Fastighet genom två fastighetsbolag i Göteborg som ett led i en strategisk satsning att skapa kunskap bland unga om Fastighetsbranschen.

Samhällsbyggnadsområdets utmaning i att jobba med attraktionskraft har resulterat i ett gemensamt projekt mellan kompetensrådet för installation och kompetensrådet för bygg. Projektet innebär en digital utbildning som syftar till att stärka attraktionskraften för branschen.

Handeln har sedan hösten 2022 ett nytt gymnasieprogram; försäljning- och serviceprogrammet. Kompetensrådet för handel har varit involverat i arbetet med att ta fram programmet och under våren har fokus varit på att bland annat säkra upp det nya programmet.

Besöksnäringens kompetensråd testat en ny arbetsmetod där förankringsarbete och workshops under våren 2023 ligger till grund för arbetsmetodens utformning. Genom kompetensrådets arbete har en större hotellkedja tagit emot praoelever som en del av sin långsiktiga kompetensförsörjning och sprider nu sina erfarenheter till övriga medlemmar i rådet.

Vård- och omsorgscollege har genomfört en första omgång av handledarutbildning för blivande huvudhandledare och nya apl-underlag har arbetats fram för nya VO-Programmet. Det har även startats språkkombudutbildning i Kungsbacka.

Gymnasieskola och yrkesvux

Det regionala gymnasieutbudet diskuteras via årliga regionala samråd. Inom den regionala vuxenutbildningssamverkan följs varje utbildningsomgång genom bland annat antagningsstatistik vilket är ett viktigt verktyg inom utbildningsplaneringen. De olika nätverken följer elevernas val i förhållande till utbildningsutbudet utifrån bland annat antagningsstatistik och den regionala utbudsrapporten kring det samlade utbudet inom gymnasieskolans program och vuxenutbildningens yrkesutbildningar i regionen. Det regionala samrådet är därmed en viktig del i arbetet med kompetensförsörjning i Göteborgsregionen. Under våren har tidsplan och process utvecklats inför kommande samråd om gymnasieutbudet, för att möta ändringar i skollagen om att kommunala och enskilda huvudmän ska väga in både ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov vid dimensionering av gymnasial utbildning. Revideringen syftar till en längre process med kontinuerligt samråd, där dialog sker innan beslut fattas lokalt, samt till en mer långsiktig regional planering för ett rikt utbud som möter ett ökat antal elever.

Göteborgsregionens branschspecifika kompetensråd har bidragit till att ta fram underlag till Skolverkets regionala planeringsunderlag för planering och dimensionering tillsammans med de andra delregionerna och VGR.

Processer och aktiviteter inom yrkesvuxområdet är samordnade av regionala samråd som planerar det regionala utbildningsutbudet. Detta samråd regleras av det regionala samverkansavtalet för vuxenutbildningen. Utbudsplaneringsgruppen bereder den regionala utbudsplaneringen till Vuxenutbildningsnätverket som sedan fattar beslut om utbud. GR samordnar detta arbete, bl a i samverkan med Göteborgsregionens kompetensråd. Utifrån detta utvecklar GR i samverkan med kommunerna och utbildningsanordnare olika utbildningskoncept. Ett förslag till nytt samverkansavtal för vuxenutbildningen har utarbetats under våren och förankrats i Utbildningschefsnätverket och i Antagningsnämnden. Detta förslag utgår från den nya lagstiftningen gällande planering och dimensionering av gymnasial utbildning. Avtalet synliggör samtliga regionala processer med koppling till

vuxenutbildning och har bland annat uppdaterats gällande vuxenutbildningens roll för den regionala kompetensförsörjningen.

Inom Göteborgsregionens vuxenutbildningssamverkan har nya utbildningsinriktningar inom yrkesvux erbjudits med anledning av bland annat etableringen av batterifabriken. Utbildningar till underhållstekniker och processoperatör har erbjudits vid flera olika utbildningsstarter. Även andra nya utbildningar har erbjudits till exempel barberare, frisöraspirant, florist samt lager och produktionsarbetare. Även fler yrkesutbildningar med språkstöd har startats såsom bagare/konditor samt industri bas-utbildning.

Planering och dimensionering av gymnasial utbildning

Utifrån förändrad lagstiftning kopplat till planering och dimensionering av gymnasial utbildning har matchning mellan utbildning och arbetsmarknadens behov inom gymnasiet, yrkesvux och yrkeshögskoleutbildningar ytterligare fokuserats. Arbetet har bland annat fokuserat på en översyn av de regionala samverkansavtalen för både gymnasieskolan och vuxenutbildningen.

Genom de branschspecifika kompetensrådets omvärldsbevakning där företag, branschorganisationer, fackliga och andra intresseorganisationer inom arbetslivet delger sin bild av kompetensförsörjningsbehov, trender och utmaningar ges en god överblick av kompetensbehovet och behov av kompetenshöjande insatser i de olika branscherna. Kompetensråden har även en väletablerad samverkan med GRvux kopplat till söktryck och antagning till vuxenutbildningen.

Praktikplatsen

Under våren har Praktikplatsen arbetat med att lyfta praons (praktisk arbetslivsorientering) roll i den långsiktiga kompetensförsörjningen genom att bland annat utveckla konceptet grupp-prao. Detta koncept ska möjliggöra för fler arbetsplatser inom såväl offentlig sektor som näringsliv att ta emot elever på prao och på så vis få chansen att visa upp sin verksamhet för framtidens arbetskraft. Under våren har en pilot av konceptet med grupp-prao genomförts med förvaltningar inom Göteborgs stad och företag inom privat sektor. Piloten har bland annat bidragit till utökning och breddning av prao-platser och till ett långsiktigt arbete med kompetensförsörjning genom prao.

Övriga aktiviteter

Under våren har ytterligare större och mindre insatser med koppling till frågan om kompetensförsörjning genomförts eller påbörjats, bland annat följande:

Partille kommun har beslutat att arbeta kommunövergripande med tre fokusområden: fullföljda studier, trygga miljöer och hållbar kompetensförsörjning. Kommunen har vänt sig till GR och önskat processtöd i att initiera, organisera för och påbörja arbetet. GR har i nära dialog med berörda i kommunen genomfört en inledande del bestående av kartläggning, visualisering och analys.

Under året har fortsatt arbete skett med att öka kännedomen om kommunala uppdrag inom samhällsbyggnadsområdet där fokus legat på VA-ingenjörer.

Fullföljda studier för alla elever

Under året har ett antal aktiviteter och insatser med fokus fullföljda studier genomförts eller påbörjats. Flertalet insatser har utarbetats och genomförts inom ramen för den delregionala kunskapsnodens arbete.

Utvecklingsprojekt inom fokusområdet

Vid årsskiftet beviljades medel till tre nya utvecklingsprojekt som samtliga löper över tre år. Det handlar om projekten Skolanknytning och närvaro, Stärkt vuxenutbildning för nyanlända samt Stärkta förutsättningar för unga med intellektuella funktionsnedsättningar (IF). Under våren 2023 har projekten inlett sina genomförandefaser.

- I projektet Skolanknytning och närvaro stöttar GR skolors systematiska arbete för att öka elevernas skolanknytning, främja närvaro och stärka skolpersonalens förmåga att bemöta elever i årskurs 7-9 samt gymnasiet som riskerar att inte fullfölja sina studier. Under våren har fokus legat på att identifiera vilka specifika behov som finns hos elever, skolpersonal och i skolorganisationen som bör mötas genom insatser i utvecklingsprojektet.
- Projektet Stärkt vuxenutbildning för nyanlända fokuserar på stärkt kvalitet inom kombinerat yrkesvux och ökad kunskap om, och tillgänglighet till, studie- och yrkesvägledning.
- I projektet Stärkta förutsättningar för unga med IF arbetar GR med att utveckla det regionala programrådet, nya former för prao och den vida studie- och yrkesvägledningen, utveckla den anpassade mässan samt undersöka förutsättningarna för en samverkansplattform för erfarenhetsutbyte och kunskapspridning på nationell nivå.

Den delregionala kunskapsnoden nyttjas som en hävstång för utvecklingsprojekten gällande att identifiera samt sprida verksamma metoder och förhållningssätt för fullföljda studier.

Utbildningsinsatser som möter kommunernas behov

Genom kunskapsnoden har GR möjlighet att identifiera medlemskommunernas behov av kompetensutveckling inom området fullföljda studier. GR har arbetat fram ett antal utbildningsinsatser som under våren har erbjudits som kostnadsfri kompetensutveckling för skolpersonal i regionen. Ett av dessa erbjudanden fokuserar på frågor som rör skolanknytning och närvaro där ca 200 deltagare har deltagit i olika insatser.

GR har även arbetat fram ett föreläsningskoncept för att möta behovet av kompetensutveckling kring de grundläggande principerna för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). Erbjudandet riktar sig till ny personal som ska arbeta med uppdraget men också till chefer, beslutsfattare och andra personalgrupper som är i behov av en introduktion till KAA.

Utifrån skolpersonals efterfrågan på kompetenshöjning inom området språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt och hur detta hänger ihop med elevernas förutsättningar att fullfölja sina studier har en föreläsning tagits fram och erbjudits till skolpersonal inom grund- och gymnasieskolan samt vuxenutbildningen.

Kunskapsbanken fullfoljdastudier.se

I april 2023 lanserades fullfoljdastudier.se vilket är en digital kunskapsbank. Kunskapsbanken riktar sig till verksamhetsnära personal som arbetar operativt med frågor som rör fullföljda studier. Syftet är att möta denna målgrupps efterfrågan på lärande exempel, beprövade metoder och erfarenhet, omvärldsbevakning samt aktuell forskning. Ett exempel på detta är metodmaterial och rapporter som tagits fram inom ramen för tidigare projekt som kan spridas till fler genom publicering i kunskapsbanken.

Sedan lanseringen i april har artiklar om skolavslutning för hemmasit-

tande elever, om den anpassade skolans namnbyte och om nya rutiner för närvarorapporteringen vid terminsstart publicerats. I samband med att fullföljastudier.se lanserades släpptes också podcastserien Koll på läget som har fokus på aktuell forskning. Podcasten är framtagen för att bemöta målgruppens behov av att hålla sig ajour med aktuell forskning. Mellan april och juni 2023 hade fullföljastudier.se ca 2000 unika besökare.

Demokrati och ungas delaktighet

Motivation och framtidstro är en viktig indikator för fullföljda studier. Insatser rörande demokrati och ungas delaktighet kan kopplas till den här indikatorn och under våren 2023 har GR bland annat genomfört aktiviteter för ca 1000 elever inom Europaparlamentets Ambassadörsskoleprogram. I programmet deltar ca 70 skolor från hela Sverige, där ca 150 lärare aktivt deltar i att stärka elevers kunskaper kring parlamentarisk demokrati och EU. GR projektleder detta program på uppdrag av Europaparlamentet och anordnar bland annat utbildningsdagar för lärare och elever, processleder och utvärderar årligen skolornas arbete.

Likaså har GR genomfört 10 FN- och EU-rollspel på nio skolor samt ett demokratitorg. Närmare 600 elever har deltagit i dessa aktiviteter. Vidare har medborgardialoger med Minecraft som verktyg arrangerats i skolor och fritidsverksamheter i sex medlemskommuner. Totalt har ca 100 ungdomar med hjälp av Minecraft byggt upp och samtalat om framtiden i sina respektive kommuner.

Inom ramen för kunskapsnoden har GR på uppdrag av Göteborgs stad utvecklat en utbildningsinsats om ledarskap som genomfördes för Göteborgs ungdomsfullmäktige. Fokus låg på att utveckla deltagarnas ledarskapsförmågor och utbildningen bestod av delar som gott ledarskap, ökad delaktighet och kreativitet samt personlig omtanke och stöd

Fokusgrupp för systematiskt arbete med närvaro

Fokusgruppen startades på initiativ av GR:s medlemskommuner under hösten 2022 i syfte att möta behovet av erfarenhetsutbyte och kunskapspåfyllning hos personalen i kommunernas närvaroteam. Fokusgruppens två träffar under våren 2023 har fokuserat på samverkansperspektivet, föräldrar som resurs samt tidiga varningssignaler. Varje träff har haft cirka 40 deltagare både från kommunernas närvaroteam, men även från andra yrkesgrupper som verksamhetsutvecklare och specialpedagoger. Den tvärprofessionella blandningen av deltagare gör fokusgruppen till ett konkret samverkansforum över verksamhets- och kommungränser. I utvärderingen av läsårets fyra träffar framkom bland annat att de medverkande vill att fokus fortsatt ska ligga på erfarenhetsutbyte, omvärldsbevakning och kunskapspåfyllning inom exempelvis NPF och early warning systems (EWS).

Övriga aktiviteter

Under våren har ytterligare större och mindre insatser med koppling till frågan om fullföljda studier genomförts eller påbörjats, bland annat följande:

I början av året fick GR i uppdrag av Grundskoleförvaltningen i Göteborgs stad att genomföra en genomlysning samt analys av skolsociala team i staden. Syftet är att identifiera vad uppdraget är och bör vara för skolsociala team, vilka kompetenser som i så fall bör återfinnas i teamet och hur teamet samt verksamheten kring teamet bör organiseras.

Partille kommun har beslutat att arbeta kommunövergripande med tre fokusområden: hållbar kompetensförsörjning, trygga miljöer och fullföljda studier. Kommunen har vänt sig till GR och önskat processtöd i att initiera, organisera för och påbörja arbetet. En inledande del bestående av kartläggning, visualisering och analys har genomförts.

Inom ramen för projektet Framtidsrustade elever har GR tagit fram ett interaktivt metodstöd som riktar sig till lärare och elever och ska bidra till att stärka arbetet med att förbereda eleverna inför deras prao. Materialet syftar bland annat till att bidra till motivation och framtidstro genom att stärka kopplingen mellan elevernas undervisning och framtida studie- och yrkesval.

I samverkan med övriga kommunalförbund i regionen har GR tagit fram en ny webinarieriserie med namnet Samling fullföljda studier. Webinarierieserien riktar sig främst till skolpersonal och ska erbjuda kostnadsfri kunskapspåfyllning och kompetensutveckling kring frågor som rör fullföljda studier. I maj sändes det första avsnittet, med fokus på förvaltningsövergripande samverkan.

Förskolans och skolans kvalitetsutveckling

Många av de insatser som GR genomför inom de olika fokusområdena på uppdrag av medlemskommunerna bedöms bidra till förskolans och skolans kvalitetsutveckling. Inom ramen för detta fokusområde beskrivs nedan en del av de insatser som genomförts. De insatser som beskrivs även under övriga fokusområden som berör utbildningsområdet har dock i stor utsträckning påverkan på kommunernas kvalitetsutveckling inom förskola och skola.

Under 2023 publiceras tre större internationella kunskapsundersökningar; PIRLS 2021 vilken fokuserar på läsförmåga och attityder till läsning hos elever i åk 4, PISA 2022 som undersöker 15-åringars kunskaper inom läsförståelse, matematik och naturvetenskap och ICCS vilket är en studie om kunskaper, värderingar och engagemang i samhällsfrågor hos elever i årskurs 8. I maj publicerades PIRLS 2021 och GR följde upp resultatet på nationell nivå i samverkan med Utbildningschefsnätverket.

Som en insats kopplat till att ta fram regionala underlag som kan användas för kommunernas erfarenhetsutbyte och gemensamma kunskapsbyggande kring kvalitetsutveckling genomförde GR även 2023 i samverkan med kommunerna enkäter till vårdnadshavare med barn inom förskola och pedagogisk omsorg respektive elevenkäter. Eleverna svarar på frågor gällande trivsel och trygghet, delaktighet och inflytande, skolmiljö, kunskap, lärande samt bemötande. Enkäten till vårdnadshavarna omfattar frågor gällande bland annat trygghet och trivsel, bemötande och omsorg, utveckling och lärande.

Under våren 2023 har det skett fortsatt utveckling av prao i grupp och pilot av konceptet har genomförts med flera förvaltningar inom Göteborgs stad samt med flera företag inom privat sektor. Konceptet har bidragit till en breddning och utökning av praoplatser vilket ökar kvaliteten på elevernas prao. Vidare har konceptet visat sig vara ett värdefullt verktyg i arbetet med integration då eleverna få genomföra prao med elever från andra skolor och kommuner i regionen.

Vidare har ett interaktivt metodstöd arbetats fram under våren som ska bidra till att stärka arbetet med att förbereda eleverna inför deras prao och på så vis stärka kvaliteten i praoprocessen. Materialet som har arbetats fram riktar sig till både lärare och elever.

Näringslivsutveckling

Fokusområde Bedömning Kommentarer

Mark för
näringsliv

Alla kommuner har antagit ett näringslivsstrategiskt program där mark för näringslivet är ett av målen. GR har, tillsammans med BRG, arbetat med det regionala perspektivet av markförsörjningen. Arbetet går långsamt framåt men det finns ett antal hinder på vägen. Ett av hindren är att ett fåtal kommuner äger egen mark som är lämplig för verksamhetsutveckling. Under året har därför ett arbete startats för att undersöka förtätningspotential i befintliga verksamhetsområden samt en dialog om hur privata aktörer skulle kunna agera tillsammans med kommunerna i frågor rörande markförsörjning för näringslivet.

Fokusområdet ligger i linje med Agenda 2030, Mål 8 - ”Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt” och Mål 11 - ”Hållbara städer och samhällen”.

Digital transformation

Fokusområde Bedömning Kommentarer

Förskolans
och skolans
digitalisering

Genom GR:s filmtjänst kan skolor och elever i regionen strömma film kopplat till undervisningen. Filmtjänsten används även av förskolor och i dagsläget är det 500 skolor och 800 förskolor som använder tjänsten.

GR har sedan tidigare skapat ett spelifierat, digitalt verktyg för läs- och skrivutveckling hos elever; Textäventyr. Verktöget används av skolorna och under våren har det skapats ca 4000 nya skrivna äventyr i verktöget.

GR:s mediatjänst GR Play Skola har fortsatt skapat stort värde för kommunerna, under våren startades drygt 130 000 strömmar per månad varav ca 40 procent av alla startade strömmar kommer från elevkonton.

Digital licenshantering

Det projekt som pågår kring digital licenshantering, där utbildningscheferna i medlemskommunerna har gett GR i uppdrag att skapa en lösning för att underlätta beställning, leverans och tilldelning av digitala läroresurser har fortsatt under våren. Hittills under 2023 har arbetet med implementering av kommuner och anslutning av leverantörer pågått. Vidare pågår testning av verktöget och processerna i flera av medlemskommunerna. Under våren har stort fokus varit på rättssäker personuppgiftshantering med respektive kommun.

Projektet skapar likvärdiga förutsättningar för alla GR-kommuner genom en sammanhållen struktur för hur digitala läromedelslicenser ska beställas och tilldelas. När systemet implementerats kommer tillgången till digitala läromedel underlättas. Möjligheten att genom digital licenshantering skapa individuella portfolior av läromedel för elever skapar goda förutsättningar för att eleverna ska få sina behov av läromedel tillgodosedda. Den säkra datahanteringen skapar goda förutsättningar för huvudman att arbeta med en omfattande flora av digitala läromedel utan att persondatahantering äventyras. GR:s arbete med denna utveckling har även bidragit till att de digitala nationella proven, som lanseras under våren 2024, följer samma tekniska struktur.

Antagningssystemet Indra

Ett utvecklingsarbete har påbörjats för ett tekniskt lyft av antagningssystemet Indra. Utvecklingen avser administratörsgrensnittet som används av regionens skolhuvudmän, grund- och gymnasieskolor samt av Gymnasieantagningen för arbetet med antagning till gymnasieskola. Det tekniska lyftet syftar till att höja förvaltningsbarheten av systemet på lång sikt. Utvecklingen av systemet förväntas även ge tids- och kvalitetsmässiga vinster för användarna av systemet.

En ny funktion för övergångsinformation i antagningssystemet Indra implementerats. Funktionen har utvecklats på uppdrag av regionens kommuner i syfte att förbättra förutsättningarna att uppfylla lagkravet om att dela ändamålsenlig information när elev byter skola i samband med övergång till gymnasiet.

Social sammanhållning och trygghet

Fokusområde	Bedömning	Kommentarer
<p>Omställningen till god och nära vård</p> 		<p>Göteborgsregionen har sedan 2019 haft i uppdrag från socialchefsnätverket att stödja kommunerna i omställningen till god och nära vård. En utmaning har varit att det i dagsläget saknas nationell statistik för kommunal primärvård. Därför har GR/FoU i Väst haft fokus på verksamhetsnära kunskap om kvalitet, utvecklingsområden samt kostnader utifrån omställningen. Flertalet studier har uppmärksammats från nationella aktörer, andra kommunalförbund och kommunerna. Arbetet har resulterat i ett trettiotal gemensamma nyckeltal och indikatorer på god och nära kommunal primärvård i Göteborgsregionen. Utifrån detta har GR initierat ett samarbete med Socialstyrelsen för att förbättra kvaliteten i det nationella registret över insatser i kommunal hälso- och sjukvård. GR/FoU i Väst har för andra gången genomfört en enkätundersökning bland patienter inskrivna i kommunal hälso- och sjukvård för att ta reda på vad de tycker om vården och om vården är personcentrerad. Enkäten skickades till cirka 2 500 patienter i elva kommuner. Motsvarande har också gjorts för anställda inom kommunal primärvård i tolv kommuner. Resultaten används nu i kommunernas interna utvecklingsarbete och som gemensamt kunskapsunderlag. GR/FoU i Väst har också bidragit till kunskap om nära vård för barn och unga samt för personer med funktionsnedsättning, som inte varit tillräckligt belyst tidigare. Två förstudier har genomförts och publicerats under delåret. Dialog sker nu i strategiska chefsnätverk om hur resultaten ska tas omhand samt behov av gemensamma satsningar. GR/FoU i Väst håller också samman ett tvärvetenskapligt forskarnätverk kring nära vård, vilket ger kommunerna en kanal att direkt förmedla forskningsbehov.</p> <p>GR har på olika sätt stärkt kompetensen hos chefer och medarbetare, för att säkerställa en god, säker och trygg vård. Ett exempel är den pågående webinarier-serien som utgår utifrån olika perspektiv på nära vård. Nästan 500 chefer och medarbetare har deltagit vid fyra olika tillfällen i år. Enhetschefens roll och ansvar för kvalitetsledning i hälso- och sjukvård har tydliggjorts och stärkts, efter att GR genomfört uppdragsutbildningar i cirka hälften av medlemskommunerna. Lanseringen av digitala vårdutbildningar skedde förra året och nu utvecklas utbudet, bland annat med en webbutbildning om god och nära vård för personer med funktionsnedsättning. I stället</p>

för att respektive kommun tar fram egna utbildningar görs det vid behov gemensamt. Detta är tydliga och konkreta exempel på hur samverkan i GR ger kvalitets- och kostnadsvinster för kommunerna.

En gemensam karriär- och kompetensmodell för arbetsterapeuter inom kommunal primärvård är framtagen och beslutad i socialchefs nätverket. Nu fortsätter arbetet att utveckla modellen för sjuksköterskor och fysioterapeuter. Syftet är att stödja GR-kommunerna i en hållbar strategisk kompetensförsörjning, öka attraktiviteten till kommunal primärvård samt synliggöra karriärvägar i en gemensam arbetsmarknadsregion.

Genom GR som samverkansarena har kommunerna fått möjlighet att samla sig och agera gemensamt, både på politisk och tjänstemannanivå. Ett konkret exempel under delåret är att GR i samarbete med Göteborgs Stad och på uppdrag av kommuncheferna har **samordnat kommunerna i frågan om hälso- och sjukvårdsavtal**. Samtliga kommuner har ställt sig bakom det framtagna förslaget på tjänstemannanivå. Kommunerna är eniga om struktur och innehåll i ett nytt avtal samt den fortsatta processen för att ta fram ett sådant. Synpunkter gällande avtal och den fortsatta processen har överlämnats till VästKom. Nu pågår dialog i länet i syfte att nå samsyn ur ett 49-perspektiv.

GR:s samlade arbete kring nära vård finns att läsa om på:
<https://goteborgsregionen.se/projekt/2019-01-01-nara-varld>

Utveckla det förebyggande och trygghets- skapande arbetet

I slutbetänkandet kring en ny socialtjänstlag Hållbar socialtjänst – en ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) lyfts bland annat behovet av att utveckla det förebyggande arbetet. Genom förebyggande arbete kan mer ingripande insatser skjutas upp eller i bästa fall förhindras. Den nya socialtjänstlagen förväntas träda i kraft 2025. GR arbetar på olika sätt för att kommunerna ska bli **rustade inför ny socialtjänstlag**.

Flera FoU-studier pågår som bidrar till att **utveckla praktisk kunskap**. Ett exempel är utvärderingen av programmet utökade hembesök som riktar sig till förstagångsföräldrar i prioriterade områden i Göteborgs Stad. Ett annat exempel är den kunskapsöversikt av förebyggande insatser i ekonomiskt bistånd, som färdigställdes 2022. GR stödjer nu två medlemskommuner i arbetet med att omsätta kunskapen i utvecklingsarbete. Lärdomar från detta kommer att gagna fler kommuner.

GR stöttar också kommunerna i att **utveckla det förebyggande och hälsofrämjande arbetet för äldre**, bland annat genom ett nätverk för nyckelpersoner. Under föregående år genomfördes en studie med fokus på hälsofrämjande och förebyggande arbetet kan utvecklas som resulterade i en modell för kunskapsbaserat arbete. GR ger nu sju kommuner processtöd utifrån modellen i syfte att utveckla arbetet med att bryta äldres ofrivilliga ensamhet. På dessa olika sätt skapar GR bättre förutsättningar för en evidensbaserad praktik i socialtjänsten.

En viktig del i det förebyggande arbetet är att **motverka och förebygga sociala problem på en strukturell nivå**. Detta innebär att det sociala perspektivet behöver stärkas i samhällsplanering och samhällsbyggnad. GR arbetar med att fram regionala bilder som kunskapsunderlag för att stötta långsiktig kommunal och regional samhällsplanering i att möta framtida utmaningar. I arbetet ingår det sociala perspektivet, utifrån områden som arbetsmarknad, boende och segregation, tillgång till service och mötesplatser samt trygghet och tillit. GR ger också stöd i genomförande och analys av den nationella enkätundersökningen **LUPP** (lokal uppföljning av ung-

domspolitikerna), som bland annat rör allt från skola, fritid och inflytande till trygghet, hälsa, arbete och framtid.

Från och med juli 2023 får kommunerna enligt lag ansvar för det **brottsförebyggande arbetet**. GR har på olika sätt stöttat kommunerna inför den nya lagstiftningen, exempelvis genom en seminariereserie för de strategiska chefsnätverk som berörs. I syfte att underlätta för kommunerna att arbeta kunskapsbaserat har GR tagit fram en webbportal med information om brott och otrygghet, www.tbf.goteborgsregionen.se. GR samarbetar också med regionalt stödcentrum heder kring att utveckla ett webbaserat kunskapsstöd riktat till yrkesverksamma inom kommunerna. Syftet är nå ut till fler yrkesverksamma med kunskap för att tidigt upptäcka personer utsatta för hedersrelaterat våld eller förtryck inom exempelvis skola och socialtjänst. Oseriösa eller kriminella företag är ett växande problem inom de svenska välfärdsystemen. GR startade vid årsskiftet ett treårigt projekt med tio kommuner kring att utveckla ett **IT-stöd för ett gemensamt utförarregister** för köpt vård och boende inom individ- och familjeomsorg samt funktionshinder. Ett gemensamt register kommer att underlätta gemensam kontroll och uppföljning för att på så sätt minska risken för oseriösa aktörer.

Förekomsten av hot, hat och otillåten påverkan mot anställda och förtroendevalda i kommunerna har ökat, inte minst inom socialtjänsten. Inom socialtjänsten har också en **desinformationskampanj** samt olika former av hotfulla budskap haft stor påverkan. GR har mobiliserat kring frågan bland annat genom seminarium för strategiska chefsnätverk. Beredningsgruppen för social välfärd har under våren haft dialog med den statliga utredningen kring åtgärder för att minska offentlighetsansställdas utsatthet för brott.

Omställningen av arbetsmarknadspolitikerna

Under året har såväl GR:s politik som GR:s chefsnätverk fortsatt att **bevaka kommunernas roll** i arbetsmarknadspolitikerna. För att stödja kommunerna i pågående förändringar har GR prioriterat omvärldsbevakning och informationsspridning. Den strategiska samverkansstruktur som byggts upp mellan Arbetsförmedlingen och GR-kommunerna har varit viktig för såväl påverkansarbetet som omvärldsbevakningen. Genom forumet har GR-kommunerna fått **snabb och likvärdig information** när någon förändring varit aktuell. Exempel på detta är den förändrade tillämpningen av arbetsträning och förstärkt arbetsträning som Arbetsförmedlingen aviserat kommer införas under hösten. För att informationen ska nå ut brett, till olika berörda verksamheter, har GR anordnat fyra digitala informationsträffar. Träffarna har varit välbesökta, med cirka 100 deltagare per tillfälle. Exempel på teman har varit insatser för personer som omfattas av massflyktsdirektivet samt övergången från utbildning till arbete för unga med funktionsnedsättning. Informationsträffarna anordnas tillsammans med Arbetsförmedlingen och efter överenskommelse inom den strategiska samverkansstrukturen.

Genom GR-samverkan har kommunerna gått samman kring en gemensam forskarresurs ”FoU-plattform för kommunal arbetsmarknadsverksamhet”. Vilket **ger vetenskapligt stöd** till kommunernas arbeten, ökade förutsättningar för kunskapsbaserat arbetssätt och kontinuerligt lärande. Under året genomförs en studie om kommunernas vägval i den reformerade arbetsmarknadspolitikerna. Den förväntas ge stöd för kommunernas arbete framåt och en möjlighet att jämföra alternativa sätt att organisera sin verksamhet efter reformeringen. FoU-plattform arbetsmarknad har också gjort en kartläggning av **den strategiska samverkansstrukturen** mellan kommunerna och Arbetsförmedlingen som kommer användas i den fortsatta utvecklingen av forumet.

Motverka långtidsarbetslöshet, med särskilt fokus på ungdomsarbetslöshet

GR har fortsatt stödja kommunerna i arbetet med att motverka långtidsarbetslöshet. Bland annat har **kontakt etablerats med flera branscher** som har behov av att rekrytera och som har möjlighet att ta emot personer som idag står långt ifrån arbetsmarknaden, exempelvis personer med funktionsnedsättning. Konkreta resultat har uppnåtts i pågående utvecklingsprojekt:

- Genom projektet Care-Vårda GR har personer som omfattats av massflyktsdirektivet fått **utbildning i vårdsvenska** samt praktik inom kommunal vård och omsorg. Projekttiden var kort, endast sju månader. Trots detta fick elva av de femton personer som deltog under merparten av projektet, ett arbete. Cirka hälften av dessa fick arbete inom vård och omsorg.
- Tillsammans med Göteborgs Stad driver GR projektet ”digitalt för fler”, där ytterligare 10 medlemskommuner är samarbetsparter. Projektet syftar till att nyanlända med kort eller ingen utbildningsbakgrund ska få **digital kompetens och kunskap** i att hantera digitala ärenden som exempelvis bankId och e-tjänster hos myndigheter. Ett stödmaterial är framtaget och kommer testas på målgruppen under hösten.

GR har fortsatt att **utveckla den delregionala samverkansstrukturen** mellan kommuner och Arbetsförmedlingen. Under året har fokus varit på att:

- Hålla i och utveckla samverkansorganisationen.
- **Följa och sprida framgångar** i arbetet med överenskommelserna mellan kommunerna och Arbetsförmedlingen, med särskilt fokus på fördjupat stöd till de som har behov av individsamverkan.
- Kompetensförsörjning och hur målgrupper som står långt ifrån arbetsmarknaden kan kopplas till branscher med behov.

Genom FoU-plattform arbetsmarknad får kommunerna vetenskapligt stöd, vilket ökar förutsättningarna för ett **kunskapsbaserat arbete**. Under året pågår bland annat en studie om kommunernas organisering efter reformeringen av arbetsmarknadspolitiken. GR, FoU i Väst stödjer också kommunerna i utvecklingen av likvärdig statistik, för att kommunerna därigenom ska få en bättre översyn av målgrupperna i verksamheten samt kunna mäta effekterna av kommunala arbetsmarknadsinsatser. FoU i Väst deltar även i ett sexårigt nationellt forskningsprojekt med fokus på kommunala arbetsmarknadsinsatser.

Klimat och miljö

Fokusområde Bedömning Kommentarer

Öka takten i klimat-omställningen och klimat-anpassningen

Under året har GR startat ett klimatnätverk med representanter från medlemskommunerna. Nätverket har under 2023 fokus på genomförande av kommunernas klimatlöften och energifrågan. Genom samarbete i nätverket får kommunerna stöd, möjlighet till erfarenhetsutbyte, samordning och uppväxling av arbete på delregional nivå.

På efterfrågan från nätverket arrangerade GR en halvdag kring delregional och kommunal energiplanering. Syftet med träffen var att identifiera kunskapsbehov och samverkansmöjligheter kring hållbar energiplanering.

Sverige och Norge har tillsammans runt en miljon fossildrivna fritidsbåtar vars koldioxidutsläpp uppskattas till över 400 000 ton per år. Projektet go:LEIF, med projektparter från där GR har en delprojektledande roll har som mål att genom elektrifiering, smart teknologi och hållbara af-färsmodeller vara en del i den gröna omställningen av fritidsbåtssektorn. Projektet riktar sig till alla kommuner längs kusten. Under året har bl.a. en uppstartsträff och en aktörskartläggning genomförts.

Under året har arbete fortsatt med att utveckla Hållbarhetsverktyget vilket är ett digitalt kartverktyg som kan användas vid planering av nya bostäder och verksamheter. GR har fortsatt utveckla verktyget och arbetar för att utöka analysområdet till hela Västra Götaland. Därtill har funktioner tagits fram för att beräkna framtida el- och eleffektbehov från laddning av eldrivna personbilar i bostads och verksamhetsområden. En förstudie har genomförts kring möjligheter att inkludera beräkningar kopplat till fastighetsnära gods i verktyget. Vidare har GR bidragit i arbetet med att ta fram den nationella plattformen Drivmedla.se som samlar utbud, efterfrågan och goda exempel för att främja utvecklingen av fossilfri ladd- och drivmedelsinfrastruktur.

Upphandling, cirkulär ekonomi och avfallsminimering

Under 2023 ska ett särskilt fokus läggas på stöd och kunskap kring klimatspekter i upphandling, cirkulär ekonomi och fortsatt arbete med den regionala avfallsplanens tyngsta mål: avfallsminimering. Ett flertal workshops, kunskapshöjande möten och event har genomförts under året med tema cirkulära flöden, upphandling och avfallsminimering, dit tjänstepersoner inom avfall, upphandling och klimatstrategiska frågor har bjudits in. Inom avfallsminimering har exempelvis projekten Gör det inte svårare och F/ACT Movement fortsatt att pågå. Under året har ett nytt projekt inletts, Resurs-smart kommun. Projektet syftar till stötta kommunala verksamheter att bli resurssmarta genom att använda sina ekonomiska, sociala och ekologiska resurser på ett sätt som ger tid och pengar över till kärnverksamheten. Det är kostnadsfritt att delta. Deltagande kommuner rapporterar om bland annat lägre utgifter för avfall och inköp, ökad trivsel hos personal och användare, minskat klimatavtryck samt konkreta bidrag till flertalet hållbarhetsmål.

En förstudie har genomförts tillsammans med nätverket Cirkulär kommun med syfte att undersöka förutsättningarna för ett gemensamt system för återbruk av möbler mellan kommuner.

Inom samarbetsplattformen Urban Futures samskapar forskning och praktik gemensamma utvecklingsprojekt. Under våren har GR varit drivande i arbetet inom områdena "Organisering och ledning för rättvis

klimatemställning” samt ”Gränsöverskridande kunskap och lösningar för klimatanpassning”.

GR har varit med och initierat en expertgrupp för klimatfrågor inom Metrex – ett europeiskt nätverk för storstadsregioner. Vårens fokus har varit reducering av växthusgaser från transporter och goda erfarenheter kring klimatanpassning.

Utifrån de gemensamma och regionala utmaningar som GR:s klimatanpassningsnätverk identifierat har GR projektlett det två-åriga Vinnova-finansierade projektet Process för etablering av hållbara klimatanpassningslösningar, PEHKA. Erfarenheter av samskapande arbetssätt som har testats i planeringsprocessen för klimatanpassningsåtgärder i en fallstudie i Ale kommun, har under våren analyserats och resulterat i förslag till planeringsprinciper för klimatanpassning samt en guide för uppbyggnad av kommunala processer för genomförande av klimatanpassningsåtgärder. En kunskapssammanställning över publicerad forskning och etablerad erfarenhet kring naturbaserade klimatanpassningslösningar har också sammanställts i samarbete med Göteborgs universitet, som med bas i sammanställningen utarbetat en värderingsmodell för multifunktionella klimatanpassningslösningar.

Ett flertal projekt har möjliggjorts via finansiering från VGR. Projekten ligger i linje med Västra Götalands utvecklingsstrategi samt Klimat 2030.

Insatser inom klimat och klimatanpassning knyter an till Agenda 2030, Mål 11 – ”Hållbara städer och samhällen” och Mål 13 – ”Bekämpa klimatförändringarna”.

Särskilt fokus på att stödja kommunerna i att utveckla det förebyggande och trygghetsskapande arbetet

I föregående delårsrapport (per april) var fokus på hur Göteborgsregionen (GR) bidrar till att utveckla kommunernas trygghetsskapande och förebyggande arbetet i syfte att motverka brott. Den här gången ligger fokus på hur Göteborgsregionen bidrar till att utveckla kommunernas mer generella förebyggande och hälsofrämjande arbete inom socialtjänsten.

Demografiska förändringar, växande rekryteringsbehov, minskade resurser och ökade krav från medborgare ställer andra krav på socialtjänsten än tidigare. I slutbetänkandet kring en ny socialtjänstlag Hållbar socialtjänst – en ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) lyfts bland annat behovet av att utveckla det förebyggande arbetet. Genom förebyggande, lätt tillgängliga och tidiga insatser kan mer ingripande satsningar skjutas upp eller i bästa fall förhindras. Utöver detta föreslås att socialtjänsten ska arbeta i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Den nya socialtjänstlagen förväntas träda i kraft 2025. GR arbetar på olika sätt för att kommunerna ska bli rustade inför ny socialtjänstlag. Frågan är prioriterad i samtliga strategiska chefsnätverk inom socialtjänstens områden. I omställningen mot mer förebyggande arbete behövs kunskap om olika arbetssätt, metoder och insatser samt hur resultatet av dessa kan följas upp.

Stöd i utvecklingen av det förebyggande och hälsofrämjande arbetet för äldre

På initiativ från chefsnätverket för äldreomsorg- och hälso- och sjukvårdschefer har Göteborgsregionen, FoU i Väst genomfört en forskningsstudie som syftade till att utforska hur det hälsofrämjande och förebyggande arbetet kan utvecklas för att nå fler individer i rätt tid, baserat på identifierade behov och tillgänglig kunskap. Resultaten publicerades under 2022 i rapporten "[Utveckling av hälsofrämjande och förebyggande insatser för äldre – KUBINOL-modellen](#)". Studien visar att chefer och medarbetare ser viktiga utmaningar i att nå ut tidigare, mer jämlikt och till nya målgrupper. Exempelvis upplevdes män och personer med utländsk bakgrund vara målgrupper som länge varit svåra att nå. Att bryta ofrivillig ensamhet liksom att kunna möta upp nya behov, såsom digitalt utanförskap, utgjorde andra utmaningar som verksamheterna beskrev. I rapporten lanserades KUBINOL-modellen som erbjuder en strukturerad arbetsmetodik för ett kunskapsbaserat arbetssätt i praktiken. Utifrån modellen ges nu processtöd till fem kommuner med fokus på att utveckla arbetet med att bryta äldres ofrivilliga ensamhet. Genom att erbjuda rätt insats till rätt målgrupp skapas större nytta för invånarna. Det stärker också kommunernas kunskap om hur resultat och nytta av olika förebyggande och hälsofrämjande insatser kan följas upp, i linje med förslaget till en ny socialtjänstlag. GR driver också ett nätverk för förebyggande och hälsofrämjande arbete för äldre. Resultat från arbetet med KUBINOL-modellen delas löpande med nätverket i syfte att bidra till kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte.

Stärker kommunernas arbete med suicidprevention

Ett suicidpreventivt arbete kan bland annat handla om insatser till individer och grupper i särskilt utsatta situationer, utbildning till personal och insatser i samhällsplanering. GR stödjer kommunernas långsiktiga arbete för att få ner antalet suicid och suicidförsök genom aktiviteter som stärker

och utvecklar tidigare utvecklingsarbete. GR erbjuder kunskapshöjande insatser för personal såsom konferens kring arbete för att stärka psykisk hälsa hos personer med funktionsnedsättning. Ett annat exempel är att resurser har avsatts för att utveckla det hälsofrämjande och förebyggande arbetet för att nå fler äldre i rätt tid genom att arbeta utifrån de behov som finns och kunskap som finns tillgänglig. Det är en fortsättning på en FoU-studie som genomfördes förra året på initiativ av nätverket för äldreomsorgs- och hälso- och sjukvårdschefer.

Det uppmärksammas idag alltmer att det finns en överrepresentation av psykisk ohälsa (såväl sjukdomar som funktionsnedsättning) bland socialtjänstens brukare, både hos barn och föräldrar. Det finns också en överdödlighet hos föräldrar till barn i samhällsvård som bland annat handlar om konsekvenserna av psykisk ohälsa, suicid inräknat. Under våren 2023 har Göteborgsregionen skapat och genomfört en utbildning som är en fortsättning på det avslutade FoU-projektet "Förälder på avstånd". I projektet utvecklade sju kommuner tillsammans med forskare sitt befintliga stöd till föräldrar med barn i samhällsvård. De utvecklade arbetssätten är förebyggande på flera sätt. När samarbetet mellan socialtjänst, föräldrar, barn och familjehem fungerar bra minskar även risken för sammanbrott i placeringar. FoU i väst har även utvecklat ett handfast och handlingsinriktat vägledningmaterial vilket både används som kursmaterial men också finns tillgängligt på GR:s hemsida. Materialet syftar till förbättrat bemötande och en större förståelse för en grupp med hög risk att ha eller utveckla psykisk ohälsa.

Stöttar i utvecklingen av tidiga insatser för barn och unga

Barn och unga som löper hög risk att begå brott behöver erbjudas insatser som enligt vetenskap och beprövad erfarenhet leder till önskat resultat. I kunskapsstöd från Socialstyrelsen rekommenderar fem vetenskapligt utvärderade insatser för barn i åldrarna 6–17 år med hög risk för fortsatt normbrytande beteende. Med normbrytande beteende menas negativa, destruktiva beteenden som på olika sätt innebär överträdelser mot regler eller normer i det samhälle som individen lever i. Under 2023 ingår fyra GR kommuner (Härryda, Mölndal, Alingsås och Göteborg) i ett nationellt samverkansarbete med stöd för implementering av de insatser som ingår i kunskapsstödet. GR samordnar de regionala delarna av arbetet med planering och genomförande av utbildningar och workshops i samverkan med Socialstyrelsen och SKR. Syftet är att förbättra förutsättningarna för kommunerna att kunna implementera och använda kunskapsstödet i praktiken samt på sikt någon eller några av de rekommenderade insatserna. Målet är att fler barn ska kunna erbjudas vetenskapligt utvärderade insatser med påvisat gynnsamma effekter avseende minskat normbrytande beteende och kriminalitet.

Barn och unga som är placerade utanför det egna hemmet har som grupp betraktad en sämre fysisk och psykisk hälsa än genomsnittet. Alla placerade barn och unga ska erbjudas en hälsoundersökning i samband med en placering. Hälsoundersökningen ska leda till att barnen får den hälso- och sjukvård och tandvård de behöver. Under hösten planeras en konferens gemensamt med vårdsamverkan och regionen för att sprida kunskap om hälsoundersökningar, hur det går till i praktiken och vem som ansvarar för vad. Syftet är att på sikt bidra till att placerade barn och unga får förutsättningar för en god hälsa.

Barn och unga är särskilt utsatta när det gäller hedersrelaterat våld och förtryck. GR arbetar tillsammans med regionalt stödcentrum heder med att utveckla ett webbaserat kunskapsstöd riktat till yrkesverksamma inom kommunerna. Syftet är nå ut till fler yrkesverksamma med kunskap för att tidigt upptäcka utsatta personer inom exempelvis skola och socialtjänst. Yrkesresan barn och unga bidrar också till en mer kunskapsbaserad praktik, bland annat ingår skydd- och riskfaktorer för barn och ungas utveckling inom ramen för kompetensutvecklingsprogrammet.

Skolan har också en avgörande betydelse för barn och ungas utveckling, lärande samt psykiska och fysiska hälsa (läs mer under fokusområdet fullföljda studier).

Stödjer utveckling av nya former för att tidigare identifiera behov av stöd och erbjuda insatser

I utredningen om en ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) och särskilt i delbetänkandet ”Ju förr desto bättre”, betonas vikten av att utveckla arbetssätt för mer förebyggande arbete med metoder för att tidigt upptäcka och kunna agera så tidigt som möjligt när problem börjar utvecklas. Konsekvenser av problemen minskas och behov av mer omfattande vård och omsorgsinsatser förhindras.

Socialtjänsten har ett viktigt ansvar när det gäller stöd både till personer med beroende eller behov av ekonomiskt bistånd. I dag ges stödet ofta i ett sent skede när behoven redan blivit stora och långvariga. Detta medför mer lidande för den enskilda, mer bekymmer för närstående och större kostnader för samhället. GR stödjer i ett samverkansprojekt med SKR och Socialstyrelsen kommunernas arbete för att hitta nya former för att tidigare upptäcka behov och ge stöd och insatser inom myndighetsutövning. Två kommuner från GR deltar i projektet, Kungälv och Härryda. GR deltar aktivt på den nationella arenan vilket ger kommunerna mervärde i form av extra kraft i kunskapsutveckling och möjlighet till lärande genom erfarenhetsutbyte med kommuner från andra delar av landet.

Stödjer utveckling av en socialtjänst som bygger på vetenskap och beprövad erfarenhet

Utredningen hållbar socialtjänst konstaterar att det är angeläget att framtidens socialtjänst utvecklas och bygger sin verksamhet på bästa tillgängliga kunskap. Utredningen föreslår en ny bestämmelse i socialtjänstlagen om att verksamhet inom socialtjänsten ska bedrivas i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet. Förslaget hör nära samman med den övergripande inriktningen kring ett mer förebyggande arbete som föreslås genomsyra hela socialtjänstens verksamhet. I en omställning till ett mer förebyggande arbete och tidigt stöd är det viktigt att säkerställa att de insatser som införs eller utvecklas leder till önskat resultat. GR har stöttat kommunerna bland annat genom att i nätverken för socialchefer, IFO-chefer, äldreomsorgschefer och chefer inom funktionsstöd särskilt fokusera på arbetssätt för att säkerställa en kunskapsbaserad socialtjänst. Ett exempel är föreläsningar och lärande exempel för ökad kunskap kring individbaserad systematisk uppföljning, ett verktyg för att utveckla beprövad erfarenhet. Individbaserad systematisk uppföljning handlar om att beskriva och mäta brukares behov, insatser och resultat för att sedan sammanställa dem på gruppnivå i syfte att analysera och utveckla verksamheten.

Social hållbarhet i fysisk planering

I förslaget till en ny socialtjänstlag lyfts vikten av att ta vara på socialtjänstens kunskap i samhällsplaneringen med målet om social hållbarhet. Det vill säga att kommunens invånare ska uppleva delaktighet och trygghet. GR har fått ett uppdrag från förbundsstyrelsen att ta fram kunskapsunderlag kopplat till regionens fysiska planering, i form av regionala bilder. GR fortsätter arbetet med att fördjupa även det sociala perspektivet i regionala bilder, utifrån områden som arbetsmarknad, boende och segregation, tillgång till service och mötesplatser samt trygghet och tillit. Syftet är kunskapsunderlaget ska kunna användas i kommande rådslagsprocess i medlemskommunerna, och nu sker dialog i berörda chefsnätverk samt politiska beredningsgrupper. GR ger också stöd i genomförande och analys av den nationella enkätundersökningen LUPP (lokal uppföljning av ungdomspolitik), som bland annat rör allt från skola, fritid och inflytande till trygghet, hälsa, arbete och framtid. Under våren har sju kommuner testat att använda datorspelet Minecraft för att involvera ungdomar i arbetet med att göra deras vardag tryggare och deras fritid mer meningsfull, bland annat utifrån resultaten i LUPP.

Ett annat exempel är pågående följeforskning av Göteborgs Stads projekt där personer med

intellektuell funktionsnedsättning bidrar med sina perspektiv av upplevelser av stadsmiljön. I projektet Mutual Benefits i Kallebäck i Göteborg byggs det nu lägenheter bredvid ett boende för äldre med beroendeproblematik. I pågående följeforskning från FoU i Väst, med fokus på att följa hur platssamverkan mellan kommun, fastighetsägare och idéburen sektor fungerar, skapas viktiga kunskaper i detta och inför andra liknande projekt i medlemskommunerna.

GR – en del av nationell kunskapsutveckling för landets socialtjänst

GR är som RSS (regional samverkansstruktur) med i Partnerskapet på nationell nivå, där kommunerna och regionerna tillsammans arbetar med kunskapsutveckling för landets socialtjänst. Partnerskapet är en samverkansform mellan Socialstyrelsen, Sveriges kommuner och regioner (SKR) samt de regionala samverkans- och stödstrukturerna (RSS), när det gäller kunskapsstyrning och kunskapsutveckling inom socialtjänsten. Genom att vi är delaktiga där kan kommunerna i Göteborgsregionen både påverka nationellt och dra nytta av vad andra kommuner gör.

Förvaltningsberättelse och delårsbokslut per augusti 2023

Den kommunala koncernen

Styrelsen för Göteborgsregionens kommunalförbund (GR), organisationsnummer 222000-0265, avlämnar härmed delårsbokslut per augusti månad 2023. GR-koncernen består förutom moderbolaget GR av Göteborgsregionens Internationella Skola AB (ISGR AB), som ägs till 100 procent av GR, och Gryning Vård AB som ägs till 54 procent av GR. GR är också en av tre huvudmän i Stiftelsen för Västsvenska fritidsområden samt en av fyra huvudmän i Stiftelsen Korsvägen.

GR

GR är en samarbetsorganisation för 13 kommuner i Västsverige; Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö. Tillsammans hade dessa kommuner 1 070 935 invånare den 31 december 2022. GR:s uppgift är att verka för samarbete över kommungränserna samt vara ett forum för idé- och erfarenhetsutbyte inom regionen. Verksamheten inom GR ska vara till kommunal nytta samtidigt som den ska stärka regionen nationellt och internationellt. Se mer på www.goteborgsregionen.se

GR:s dotterbolag

Göteborgsregionens Internationella Skola AB (ISGR)

ISGR bildades år 1997 och är en fristående skola med internationell profil som bedriver undervisning för elever från i första hand Göteborgsregionen. Den 1 juli 2012 överfördes ISGR AB:s svenska sektion till GR med anledning av ny lagstiftning vilken omöjliggör för kommuner och kommunalförbund att vara majoritetsägare i aktiebolag som bedriver skolverksamhet enligt svensk läroplan. Se www.isgr.se

Gryning Vård AB

Gryning Vård AB ägs av GR (54 procent) samt kommunalförbunden i Skaraborg, Sjuhärad och Fyrbodal. Verksamheten består av institutions- och öppenvård för barn, familjer, ungdomar och unga missbrukare. Bolaget är idag landets största bolag inom HVB (hem för vård och boende). Se www.gryning.se

Omvärldsanalys

Global ekonomi fortsätter att präglas av hög inflation och penningpolitisk åtstramning. Detta stämmer väl även för svensk ekonomi. Utgången väntas ge två år av svag tillväxt åren 2023–2024. Utvecklingen för svensk inflation tyder på ett bredare och mer varaktigt förlopp än i tidigare prognoser samtidigt som arbetsmarknaden utvecklats starkare än tidigare prognostiserat. Den svagare konjunkturen leder dock till en avmattning på arbetsmarknaden framöver. För kommuner och regioner spiller den starka arbetsmarknaden i närtid över i ett starkare skatteunderlag i år. I reala termer har bilden dock inte förändrats, sektorns köpkraft faller i år och blir mycket svag nästa år. Nästa år finns det dock tecken på att det ljusnar i horisonten. Inflationen bedöms falla tillbaka och nå Riksbankens inflationsmål under andra hälften av nästa år. (SKR:s Makronytt 2/2023).

Finansförvaltning

En policy som är beslutad av förbundsfullmäktige anger riktlinjer för medelsförvaltningen inom GR. Förbundsstyrelsen är ansvarig för kommunalförbundets medelsförvaltning. Placering av

likvida medel får endast ske i finansiella instrument med mycket hög säkerhet och god likviditet. Endast överlikviditet över 20 000 tkr kan placeras. Ränterisken begränsas genom att den genomsnittliga räntebindningen på placerat kapital inte bör överstiga 18 månader. Målsättningen är att med bibehållen hög säkerhet säkerställa en god avkastning på GR:s likvida kapital. Summa likvida medel (kassa och bank) uppgår per 31 augusti till 264 250 tkr jämfört med 360 127 tkr 2022-12-31. Valutarisker ska undvikas genom att all exponering sker i svensk valuta. Eventuella medel i utländsk valuta ska således omgående växlas till svensk valuta. Inga utländska placeringar är genomförda. GR har idag all sin överlikviditet på bankkonto hos Swedbank.

Riktlinjer avseende upplåning regleras i medelsförvaltningen på delegation från förbundsstyrelsen. GR har i nuläget inga långfristiga lån eller borgensåtaganden.

Den kommunala koncernens omsättning och resultat

Den sammanställda redovisningen visar att koncernens omsättning per 31 augusti uppgår till 469 245 tkr jämfört med 479 971 tkr för motsvarande period föregående år. Koncernresultatet per augusti uppgår till +16 154 tkr att jämföra med motsvarande period år 2022 då resultatet uppgick till +12 048 tkr.

Gryning Vård AB redovisar¹ ett positivt resultat på 14 904 tkr för årets två första tertial vilket även är en positiv avvikelse mot periodiserad budget med 12 899 tkr. Försäljningen för perioden januari till och med augusti uppgår till 217 772 tkr, vilket är 6 577 tkr över budget. I år ser dock bolaget större variationer och snabbare förändringar från månad till månad än för tidigare år. Helårsprognosen är fortsatt positiv och bolaget förväntas uppnå ett positivt resultat om +5 000 tkr. Den innefattar också fullt nyttjande av bolagsreserven samt 3 000 tkr i extra avsättning för pensionskostnader utifrån nytt pensionsavtal från och med 2023.

För ISGR är resultatet för årets två första tertial också positivt, 1 443 tkr. Vid jämförelse mellan budget och utfall avseende intäkter kan noteras att utfallet är 3 820 tkr bättre än budget och uppgår till 110 083 tkr. Merparten av intäktsökningen kan förklaras av ökade intäkter för den internationella sektionen, interkommunal ersättning och övriga intäkter. Prognosen för helåret är +2 320 tkr.

Antalet elever uppgår till 1 090 vilket är något färre jämfört med höstterminen 2022. Elev-antalet på den internationella sektionen är 630 och 460 för den svenska sektionen. Dessa elever är fördelade på 30 klasser inom internationella sektionen samt 16 klasser på den svenska sektionen.

Pågående nybyggnation på Guldheden, cirka 4 000 kvm, följer fastslagen tidplan.

Risker och osäkerhetsfaktorer för den kommunala koncernen

Utifrån förbundsstyrelsens uppsiktspflicht följer GR som ägare verksamheten i dotterbolagen. För koncernen som helhet är den nuvarande situationen i omvärlden med därtill hög inflationstakt, stigande räntor och nya ingångna pensionsavtal något som påverkar ekonomin för hela GR-koncernen.

Gryning Vård har under år 2023 fortsatt att anpassa sin verksamhet för att kunna möta kommunernas behov. Osäkerhetsfaktorer kommande året, liksom de senaste, härrör till arbetet med att bibehålla och stärka verksamhet och ekonomi. Grynings försäljning är till 100 procent rörlig utifrån kommunernas varierande efterfrågan och behov. Detta gör att försäljningsutfallet under hösten har stor påverkan på det slutliga årsresultatet.

ISGR är fortsatt trångboddad och i behov av mer lokalyta. Styrelse och ledning för skolan har under lång tid arbetat för att finna en långsiktig lösning för större ändamålsenliga lokaler för sin verksamhet. Nu pågår nybyggnation av skolbyggnad på Guldhedstomten.

1. Siffrorna ovan visar Grynings saldon i motsats till den sammanställda redovisningen som visar GR:s andel (54%).

GR – verksamhetens intäkter, resultat och kostnader

Intäkter för GR

GR:s samlade intäkter för perioden januari till och med augusti 2023 uppgår till 275 885 tkr att jämföra med samma period föregående år då den uppgick till 297 583 tkr, vilket är en minskning med 7 procent. Denna reduktion av intäkterna kan främst förklaras av minskad volym av sålda läromedel vilket hänger samman med den extra satsning/beställning på läromedel som Göteborgs Stad gjorde för sina elever under föregående år.

GR:s totala intäkter består av årsavgift, EU-bidrag, projektintäkter, övriga bidrag och övriga intäkter. Övriga intäkter utgörs bland annat av deltagaravgifter (vid kurser och seminarier), konsultationer och försäljning av läromedel.

Resultat

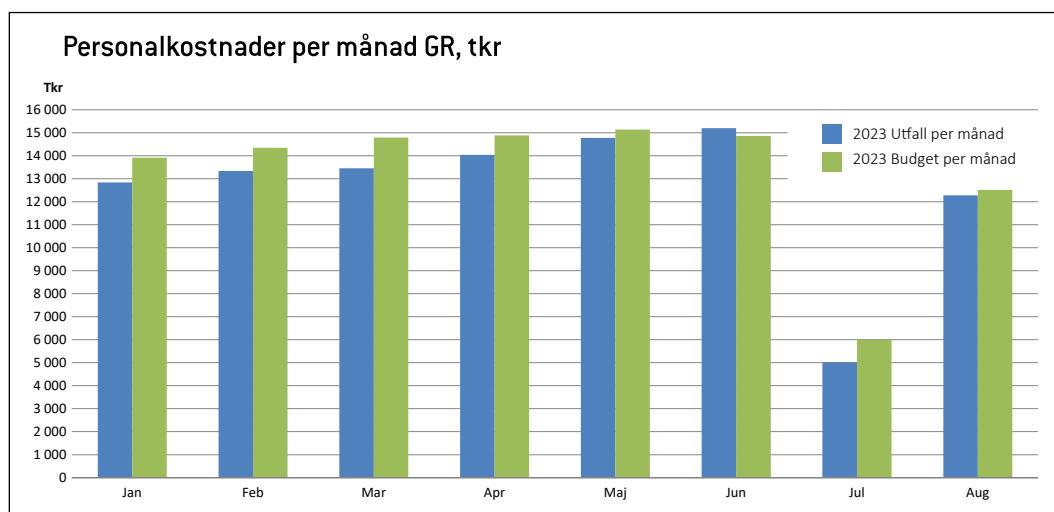
GR redovisar per augusti 2023 ett positivt resultat på 6 663 tkr vilket är 10 668 tkr bättre än periodiserad budget. Periodens resultat och avvikelse mot budget kan i huvudsak förklaras av fortsatt starkt finansnetto.

Helårsprognosen för GR som helhet bedöms fortsatt till +5 000 tkr, vilket är avsevärt bättre jämfört med beslutad årsbudget. Likt det ackumulerade resultatet för perioden, är prognosen baserad på högre ränteintäkter under året än beslutad budget. GR arbetar kontinuerligt med olika scenarier och tänkta insatser utifall verksamheten mot förmodan inte skulle kunna genomföras på sedvanligt vis.

Kostnader

Kostnaderna inklusive avskrivningar uppgår till 277 119 tkr per 2023-08-31 (299 574 tkr). Kostnaderna utgörs till största delen av personalkostnader, läromedelsinköp, konsultarvoden och transfereringar till andra regionala organisationer. Skillnader i kostnader mellan åren består i huvudsak av minskade kostnader för inköp av läromedel (-27 464 tkr), konsulttjänster (-3 911 tkr) samt ökade personalkostnader inklusive årets lönerevision (+6 018 tkr) jämfört med samma period föregående år.

Personalkostnaderna på GR, som är en betydande andel av GR:s kostnader, avviker positivt mot budget för perioden med 5 507 tkr, vilket även framgår av diagram på nästa sida.

Vidaretransfereringar

Cirka 37 procent av årsavgiften från medlemskommunerna har vidaretransfereras till andra regionala organisationer under perioden. Om de vidaretransfererade medlen exkluderas från GR:s totala intäkter samt summa årsavgift per sista augusti, finansieras GR:s verksamhet till 12 procent av själva årsavgiften och till 88 procent av övriga intäkter. GR:s strävan är att ge medlemskommunerna ett mervärde utöver de insatser som finansieras av årsavgiften. Detta illustreras av att andelen övriga intäkter är hög.

Transfereringar till andra regionala organisationer (tkr)	2023-01-01 2023-08-31	2022-01-01 2022-08-31
Business Region Göteborg (BRG)	13 333	13 333
Göteborg & Co	733	733
Västkom	1 311	1 296
Västkuststiftelsen	2 539	2 638
Urban Futures	267	266
Summa	18 183	18 266

Finansnetto

Finansnettot per 31 augusti 2023 uppgår till +7896 tkr, att jämföra med motsvarande period år 2022 då finansnettot uppgick till +1587 tkr.

Balansposter

Balansomslutningen uppgår den 31 augusti 2023 till 436 852 tkr jämfört med 531 062 tkr per den 31 december 2022.

Tillgångar och investeringar

På tillgångssidan har de likvida medlen minskat jämfört med föregående år. Per sista augusti 2023 hade GR 264 250 tkr på kassa/bank jämfört med 360 127 tkr per sista december 2022. Detta till följd av lägre utbetalda statsbidrag samt återbetalda medel från och till Skolverket hittills i år kopplat till vuxnas lärande men även på grund av reducerad försäljning av läromedel.

Utöver detta har värdet av GR:s samlade anläggningstillgångar totalt ökat med 2 050 tkr jämfört med senaste årsskiftet till följd av årets investeringar som uppgår till 3 292 tkr reducerat med periodens planmässiga avskrivningar (1 242 tkr).

Skulder och eget kapital

GR:s sammanlagda skulder och egna kapital har minskat med 94 210 tkr jämfört med sista december 2022. Av denna minskning svarar erhållna statsbidrag för redan påbörjade och kommande vuxenutbildningar för 130 556 tkr. Pågående projekt har ökat och saldot är nu 182 050 tkr vilket är 9 286 tkr högre än för ett år sedan.

GR:s egna kapital uppgår till 57 983 tkr (inklusive periodens resultat). Det inför år 2023 beräknade och identifierade lägsta måttalet för eget kapital utifrån riskhänseende uppgick till 35 600 tkr.

Väsentliga personalförhållanden

GR ska vara en attraktiv arbetsgivare med engagerade och kompetenta medarbetare som gör sitt bästa i varje situation. Ledarskapet ska ge utrymme för individens och verksamhetens utveckling. Våra tre kärnvärden – lyhördhet, handlingskraft och utveckling – är vägledande för arbetet. Vi ska ha en arbetsplats där vi trivs, utvecklas och kan känna att vi gör ett bra jobb som gynnar dem vi är till för.

Antal anställda

Den 31 augusti hade GR 208 månadsanställda (anställda med månadslön), vilket är en ökning med 11 medarbetare jämfört med samma period föregående år. Av dessa utgjordes 6,3 procent av tidsbegränsat anställda (inklusive provanställda), jämfört med 12,7 procent samma period föregående år. Antalet årsarbetare uppgick till 179, vilket är en ökning med 11 årsarbetare jämfört med förra året. Bland årsarbetarna är fördelningen fortsatt 78 procent kvinnor och 22 procent män. GR hade den denna period även 17 intermitterande anställda med timlön.

GR är en organisation som på grund av verksamhetens karaktär, utöver anställda, även har konsulter och inlånad personal från medlemskommuner för specifika uppdrag.

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

Arbetsgivaren har tillsammans med skyddsombud följt upp det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vi kunde konstatera att vi har många delar på plats, men såg samtidigt att kompetensnivån är olika hög i chefsgruppen och att vi behöver göra vissa insatser. Vi har också följt upp den GR-övergripande handlingsplanen kopplat till senaste medarbetarenkäten och kan konstatera att flera åtgärder har genomförts för att främja en god arbetsmiljö.

Under perioden 2023-01-01 till och med 2023-08-31 var totala sjukfrånvaron 4,0 procent, vilket är en minskning med 1,6 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Långtidssjukfrånvaron har minskat med 1 procentenhet till 2,7 procent och korttidssjukfrånvaron har minskat med 0,4 procentenheter till 1,1 procent.

Vid en organisation med cirka 200 arbetstagare kan en enskild medarbetares sjukfrånvaro eller återgång slå hårt i statistiken, vilket är viktigt att ha med sig vid analys. Då sjukfrånvaron fortfarande ligger sämre än målet om max 3,5 procent sjukfrånvaro följs dock siffrorna noga.

Kompetensförsörjning

GR har generellt lätt för att attrahera och rekrytera rätt kompetens, med många kvalificerade sökanden till utlysta tjänster. Även inom systemutveckling och samhällsplanering, där det tidigare har varit svårt att hitta rätt kompetens, ser vi nu många fler sökanden än vi har haft tidigare.

Under årets två första tertial har 21 tillsvidareanställda (inklusive provanställda) börjat på GR och 7 har slutat och vi har för perioden en personalomsättning på 3,7 procent, vilket kan jämföras med 7,9 procent förra året (exkl. pensionsavgångar).

Utveckling av chefer och medarbetare

I syfte att stärka organisationen i en mer föränderlig omvärld pågår ett arbete med utveckling av både chefer och medarbetare på GR, där externa föreläsare varvas med interna inslag.

Löner och förmåner

Årets löneöversyn genomfördes under våren inom ett generellt utrymme om 3 procent plus 0,3 procent för centralt prioriterade struktursatsningar. Ny lön gällde från första april och betalades ut retroaktivt i maj.

I samband med löneöversynen höjdes också friskvårdsbidraget till 3 500 kronor per medarbetare och år. För att underlätta den administrativa hanteringen av friskvårdsbidraget samt för att sänka tröskeln för medarbetare att investera tid i sin hälsa, har GR under perioden upphandlat en digital tjänst via Epassi.

GR:s interna miljöarbete

Miljövision

Med värdegrunden som utgångspunkt ska GR ligga i framkant i utvecklingen av en hållbar region. Miljöarbetet ska genomsyra varje del av vår verksamhet och präglas av lyhördhet, handlingskraft och utveckling.

Miljödiplomerad verksamhet

GR har mellan åren 2003 och 2022 varit en miljödiplomerad verksamhet enligt Svensk Miljöbas kravstandard. Vi har haft god hjälp av modellen under dessa 19 år för att finslipa det interna miljöarbetet, bygga rutiner för insamling av hållbarhetsdata, skapa rutiner för uppföljning och formulera miljöpolicy med tillhörande riktlinjer. Vi har uppnått en hög standard när det kommer till att minimera miljöpåverkan. Inköp, transporter, energiförbrukning och resor ställer vi internt mycket höga krav på. Så från och med nu har vi valt att fortsätta det interna miljöarbetet med ett mindre resurskrävande men ändå lika kvalitetssäkrande arbetssätt. I fortsättningen driver vi fram det interna miljöarbetet i tre spår:

- Miljösamordnaren arbetar med internrevision. Med hjälp av en kontrollplan och stickprov i stället för den omfattande informationsinsamling som nu görs kan vi se till att efterlevnaden av policy och riktlinjer är god och att vi på det sättet upprätthåller en hög nivå.
- I introduktionen av nyanställda redovisas ingående hur GR arbetar med miljöfrågorna. Vi visar på vilken nivå som arbetet ska ligga på och går i detalj igenom riktlinjer för resor i tjänsten, val av transportmedel, riktlinjer för inköp med mera.
- Frukostmöten och APT-besök av inspirationstyp genomförs där verksamheterna får möjlighet att visa upp det goda hållbarhetsarbete som utförs för uppdragsgivarnas räkning.

Övriga delar kopplade till GR:s interna miljöarbete

GR har gett personalen fortsatt möjlighet att beställa cyklar som bekostas genom bruttolöneavdrag. Detta är en satsning med både miljö- och hälsofokus som också är ett sätt för GR att uppnå delar av våra miljömål. Två beställningstillfällen har genomförts under året.

GR:s lokaler är certifierade som miljöbyggnad silver av Sweden green building council, och till vårt hyreskontrakt återfinns en grön bilaga som tydligt beskriver både GR som hyresgäst samt hyresvärdens möjligheter och skyldigheter i miljöfrågor. En genomgång av gröna bilagan har gjorts tillsammans med hyresvärderna, och parternas respektive miljöarbete har synats med fokus på energiförbrukning och åtgärder inför framtiden på miljöområdet.

Målavstämning god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner, kommunalförbund och regioner ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning (GEH). GR har därför i Plan och detaljbudget 2023 tagit fram riktlinjer för GEH, vilka följs upp i samband med delårsrapporter och årsbokslut. God ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner; att hushålla i tiden samt att hushålla över tiden, det vill säga att väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt och verksamhetens behov på längre sikt. Vidare har begreppet god ekonomisk hushållning både ett verksamhetsperspektiv och ett finansiellt perspektiv. Kommunallagen stipulerar att kommunernas ekonomiska vara i balans. Intäkterna ska överstiga kostnaderna och det så kallade balanskravet utgör en miniminivå för det ekonomiska resultatet. Med detta menas att organisationen inte bör förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov. Verksamheterna ska utövas på ett ändamålsenligt och utifrån ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Se tabell nedan och på följande sida.

MÅLAVSTÄMNING GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING GR PER 31 AUGUSTI 2023		
God ekonomisk hushållning i verksamheten	Indikator	Avstämning
GR:s verksamheter ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt så att de gör mesta möjliga nytta för GR och våra medlemskommuner.	GR:s verksamheter, insatser och kostnader ska kontinuerligt utvärderas och omprövas.	GR arbetar strukturerat och metodiskt med kostnadsuppföljning genom uppföljningsmöten. GR har en löpande dialog med våra medlemskommuner om vad som ska göras och även i vissa fall hur. Den nya politiska organisationen är nu på plats från och med i år. Under våren 2023 har samrådsunderlag skickats ut och kommunernas svar har hanterats inför beslut i förbundsfullmäktige kring rambudget 2024 samt i verksamhetsplanarbetet inför 2023. Insatser och projekt av väsentlig karaktär (betydande ekonomiskt värde) rapporteras dessutom kontinuerligt till ledning. Målet uppfyllt.
	GR ansvarar för att en god intern kontroll upprätthålls utifrån förbundsstyrelsens reglementen, riktlinjer och beslut.	Rapport över genomförda aktiviteter samt en ny plan för innevarande år har rapporterats till förbundsstyrelsen liksom uppföljning av uppsiktsplikten av våra bolag och som fastställts vid deras sammanträde i mars 2023. Riktlinjen avseende medelsförvaltning avrapporteras i samband med delårs- och årsbokslut. Målet är uppfyllt.
	GR ska främja och följa upp att en kontinuerlig kvalitetsutveckling sker inom verksamheterna.	GR har utvecklat målarbetet och fastställt en flerårig verksamhetsinriktning som kompletteras med ettåriga planer. Verksamhetens mål följs upp i delårsrapporterna per april och per augusti med en beskrivning av nuläget och i årsredovisningen under separat rubrik. GR har genomfört ett förändringsarbete utifrån GR:s nya strategiska inriktning för 2020-2023 och som varit utsänd till medlemskommunerna för synpunkter i samrådsunderlaget tillsammans med rambudget för 2023. Den strategiska inriktningen har även blivit prolongerad att gälla även för verksamhetsåret 2024. Målet är uppfyllt.
GR:s tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt.	GR ska ha ett fullgott och genomtänkt försäkringsskydd samt ha klara regler för hur risker ska hanteras.	GR genomför årligen med hjälp av försäkringsmäklare en genomgång av försäkringsskyddet. Allt från sakförsäkring till tjänstereförsäkring går igenom. Bedömningen från GR själva och upphandlad försäkringsmäklare är att vi har ett fullödigt försäkringsskydd. Genomfördes senast hösten 2022. Målet är uppfyllt.
	GR ska ha tydliga regler och riktlinjer för sin finansförvaltning.	GR har arbetat fram ett styrdokument som anger riktlinjer för medelsförvaltning och är fastställd i förbundsstyrelsen. Förbundsdirektören är ytterst ansvarig för GR:s medelsförvaltning och ekonomichefen verkställer. Målet är uppfyllt.

 MÅLET HELT UPPFYLLT

 MÅLET DELVIS UPPFYLLT

 MÅLET INTE UPPFYLLT

Forts.

Forts.

MÅLAVSTÄMNING GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING GR PER 31 AUGUSTI 2023		
GR ska eftersträva en välskött ekonomi där all verksamhet bedrivs i en anda av god ekonomisk hushållning och i enlighet med förbundsstyrelsens beslut om finansiella mål och ramar.	Förbundsstyrelsens budgetbeslut är överordnat verksamheten och vid målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet.	För delåret per augusti 2023 redovisar GR ett resultat på 6 663 tkr vilket även är en positiv avvikelse mot periodiserad budget på 10 668 tkr. Målet är uppfyllt för perioden.
	GR:s olika avdelningar ser till att verksamhetens innehåll och omfattning är anpassad till beslutad budget och strategiska inriktning.	GR redovisar en ekonomi i balans för perioden. Målet är uppfyllt.
	Vid hantering av befarade eller konstaterade budgetavvikelser är GR:s avdelningar skyldiga att vidta de åtgärder som krävs för att styra den egna verksamheten mot budgetbalans.	Samtliga GR:s avdelningar redovisar en ekonomi i balans per augusti 2023 utifrån beslutad budget. Målet är uppfyllt och beräknas vara uppfyllt för helåret.
Den totala sjukfrånvaron för GRs medarbetare ska hållas på en fortsatt låg nivå.	Sjukfrånvaron på GR ska understiga 3,5 procent på helåret.	För perioden januari till och med augusti redovisar GR en total sjukfrånvaro på 4,0 % och sjukfrånvaron för samma period föregående år låg på 5,6 %. Utfallet per augusti är därmed sämre än GR:s interna helårsmål om max 3,5 %. Målet är därmed inte uppfyllt.
GR:s finansiella mål	Indikator	Avstämning
GR ska redovisa ett genomsnittligt positivt ekonomiskt resultat över en femårsperiod.	GR:s intäkter ska överstiga dess kostnader.	För de senaste fem åren (helår) redovisar GR ett samlat ekonomiskt resultat på -5 180 tkr. Därtill kommer de planerade budgetbesluten som medgett att underfinansiera budgetarna för bland annat verksamhetsåren 2020 och 2021 (-12 949 tkr). För delåret per augusti 2023 redovisas ett resultat på +6 663 tkr. Målet är uppfyllt.
	GR:s egna kapital ska inte understiga den årligt beräknade nivån utifrån riskhänseende.	GR:s egna kapital per 2023-08-31, inklusive periodens positiva resultat, uppgår till 57 983 tkr. Det identifierade lägsta måttalet inför 2022 är 35 600 tkr. Målet har därmed uppnåtts.
Långsiktigt ska GR:s egna kapital vara större än dess skulder inklusive pensions-skulden.	Soliditeten inklusive pensions-skulden ska vara positiv.	Soliditeten uppgår per 2023-08-31 till 13,3 procent. GR uppfyller måttalet.
GR:s sammanlagda nettolåneskuld ska inte öka.	GR:s investeringar ska finansieras med hjälp av egna medel.	Investeringar på 3 292 tkr har gjorts under perioden och finansierats med hjälp av egna medel. Målet är därmed uppfyllt.

MÅLET HELT UPPFYLLT

MÅLET DELVIS UPPFYLLT

MÅLET INTE UPPFYLLT

Inför verksamhetsåret 2023 har GR, likt tidigare år, formulerat krav och måluppfyllelse för när GEH ska anses vara uppfyllt. Där framgår att "för att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppfyllt ska minst hälften av de verksamhetsmässiga målen och samtliga av de finansiella målen vara uppfyllda för helåret". För årets två första tertial 2023 har GR sammantaget ett verksamhetsmässigt och ekonomiskt läge som möjliggör att – utan omedelbara allvarliga ekonomiska effekter – tillämpa långsiktiga strategier vid behov av anpassning till eventuellt försämrade förutsättningar. En ekonomi i balans medger handlingsutrymme och en ekonomi i balans gentemot beslutad budget för året beräknas att uppnås för helåret. Sex av GR:s sju uppsatta mål inför 2023 är helt uppfyllda för perioden. Med stöd av genomförd analys görs en samlad bedömning att GR har uppfyllt kommunallagens krav och intentioner på god ekonomisk hushållning för perioden fram till och med augusti 2023. Bedömningen nu är att även god ekonomisk hushållning kommer att uppnås för helåret 2023.

RESULTATRÄKNING GR och sammanställda räkenskaper (koncernen) (tkr)		GR				Sammanställda räkenskaper				
		NOT nr.	Utfall 230101-230831	Utfall 220101-220831	Prognos 230101-231231	Budget 230101-231231	Utfall 230101-230831	Utfall 220101-220831	Prognos 230101-231231	Budget 230101-231231
Verksamhetens intäkter			275 885	297 583	430 011	433 136	469 245	479 971	-	748 969
varav årsavgifter avsedda för GR:s verksamhet			30 690	29 264	49 591	49 591	30 690	29 264	-	49 591
varav årsavgifter transfererade till andra regionala organisationer			18 183	18 266	27 282	27 282	18 183	18 266	-	27 282
Verksamhetens kostnader		1	-275 876	-297 663	-435 000	-433 597	-459 277	-465 863	-	-744 563
Avskrivningar			-1 242	-1 911	-1 311	-1 339	-2 947	-3 684	-	-3 853
Verksamhetens nettokostnader			-1 233	-1 991	-6 300	-1 800	7 021	10 424	-	553
Skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning			-	-	-	-	-	-	-	-
Verksamhetens resultat			-1 233	-1 991	-6 300	-1 800	7 021	10 424	-	553
Finansiella intäkter			7 901	1 589	11 300	1 000	9 290	1 771	-	1 000
Finansiella kostnader			-5	-2	0	0	-157	-147	-	0
Resultat efter finansiella poster			6 663	-404	5 000	-800	16 154	12 048	-	1 553
Extraordinära poster			-	-	-	-	-	-	-	-
PERIODENS RESULTAT			6 663	-404	5 000	-800	16 154	12 048	12 320	1 553

KASSAFLÖDESANALYS GR och sammanställda räkenskaper (koncernen) (tkr)		Not nr.	GR		Sammanställd redovisning	
			2023-08-31	2022-08-31	2023-08-31	2022-08-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Periodens resultat			6 663	-404	16 154	12 048
Justering för ej likviditetspåverkande poster		2	1 240	1 918	5 892	8 934
Övriga likviditetspåverkande poster		3	-	-	-	363
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital			7 903	1 514	22 046	21 345
Ökning/minskning pågående projekt			6 784	17 820	6 784	17 820
Ökning/minskning lager			-84	-515	-84	-515
Ökning/minskning kortfristiga fordringar			2 969	-9 581	-5 512	-9 140
Ökning/minskning kortfristiga skulder			-110 157	55 365	-108 714	53 691
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			-92 585	64 603	-85 480	83 201
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Investering i immateriella anläggningstillgångar			-3 234	-4 782	-3 234	-4 782
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar			-	-	-	-
Investering i materiella anläggningstillgångar			-58	-46	-557	-228
Försäljning av materiella anläggningstillgångar			-	-	-	-363
Ökning/minskning av finansiella anläggningstillgångar			-	-	-	-
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN			-3 292	-4 828	-3 791	-5 373
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Ökning/minskning av lån/finansiell leasing			-	-	-	-
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			-	-	-	-
PERIODENS KASSAFLÖDE			-95 877	59 775	-89 271	77 828
Likvida medel vid årets början			360 127	258 418	466 731	341 444
Likvida medel vid periodens slut			264 250	318 193	377 460	419 272

BALANSRÄKNING GR och sammanställda räkenskaper (koncernen) (tkr)	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2023-08-31	2022-12-31	2023-08-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR				
A. Anläggningstillgångar	38 863	36 813	38 994	38 149
I. Immateriella anläggningstillgångar	19 921	17 850	19 921	17 850
II. Materiella anläggningstillgångar	212	233	19 073	20 299
1. Mark, byggnader och tekniska anläggningar	-	-	16 259	16 846
2. Maskiner och inventarier	212	233	980	1 036
3. Övriga materiella anläggningstillgångar	-	-	1 834	2 417
III. Finansiella anläggningstillgångar	18 730	18 730	-	-
1. Aktier i dotterbolag	18 730	18 730	-	-
2. Uppskjuten skattefordran	-	-	-	-
B. Bidrag till infrastruktur	-	-	-	-
C. Omsättningstillgångar	397 989	494 249	560 803	646 025
I. Förråd m.m.	46 440	43 854	46 440	43 854
1. Lager avseende läromedel	375	291	375	291
2. Pågående projekt	46 065	43 563	46 065	43 563
II. Fordringar	87 299	90 268	136 903	135 440
1. Kundfordringar	63 091	69 933	85 487	89 806
2. Fordran hos koncern	451	112	-	-
3. Förutbetalad kostnad och upplupen intäkt	9 695	7 125	28 230	26 511
4. Skattefordran	-	-	6 458	2 408
5. Övriga kortfristiga fordringar	14 062	13 098	16 728	16 715
III. Kassa & bank	264 250	360 127	377 460	466 731
S:A TILLGÅNGAR	436 852	531 062	599 797	684 174
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER				
A. Eget kapital	57 983	51 320	128 577	112 423
I. Periodens resultat	6 663	4 585	16 154	14 810
II. Övrigt eget kapital	51 320	46 735	112 423	97 613
B. Avsättningar	-	-	1 751	2 042
I. Andra avsättningar	-	-	-	291
II. Uppskjuten skatt	-	-	1 751	1 751
C. Skulder	378 869	479 742	469 469	569 709
I. Kortfristiga skulder	378 869	479 742	469 469	569 709
1. Leverantörsskuld	29 971	31 083	33 308	38 538
2. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	49 441	22 347	87 394	58 529
3. Pågående projekt	182 050	172 764	182 050	172 764
4. Skulder till koncernföretag	4 057	4 239	-	-
5. Skatteskulder	-	243	1 945	843
6. Övriga kortfristiga skulder	113 350	249 066	164 772	299 035
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER	436 852	531 062	599 797	684 174
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER				
Ansvarsförbindelser				
1. Panten och därmed jämförliga säkerheter	-	-	-	16 200

Noter

Not 1, Specifikation av personalkostnader, personal

SPECIFIKATION AV PERSONALKOSTNADER (tkr)	GR		Sammanställda räkenskaper	
Löner och ersättningar	230831	220831	230831	220831
Styrelse och förbundsdirektör/VD	1 724	1 612	2 256	2 243
Ledningsgrupp	3 400	3 517	4 688	4 824
Övriga anställda (inkl extrapersonal & arvodister)	67 801	61 524	177 505	166 474
Avsättning pension/Återföring pensionsavsättning	0	0	0	0
Förändring löneskuld & semesterlöneskuld	-2 516	-1 805	-3 344	-3 723
Summa löner och ersättningar	70 409	64 848	181 105	169 818
Sociala avgifter enligt lag & avtal	29 890	29 502	76 014	70 899
Varav pensionskostnader	8 270	9 504	22 006	18 545
Övriga personalkostnader	647	177	3 084	2 340
Summa personalkostnader	100 946	94 527	260 203	243 057

I sammanställda räkenskaper är ej VD ISGR med bland personalkostnader, utan redovisas istället som köpt tjänst.

SPECIFIKATION AV PERSONAL	GR		Sammanställda räkenskaper	
Antal årsarbetare	230831	220831	230831	220831
Kvinnor	139	129	451	356
Män	40	39	171	127
Summa årsarbetare	179	168	622	483
Förbundsdirektör/VD & ledningsgrupp				
Kvinnor	6	5		
Män	2	2		
Summa förbundsdirektör/VD & ledningsgrupp	8	7		

ANTAL ANSTÄLLDA	GR			Sammanställda räkenskaper		
	Antal i aug 2023	Antal i aug 2022	Ökning/ minskning	Antal i aug 2023	Antal i aug 2022	Ökning/ minskning
Antal tillsvidareanställda på heltid	167	139	28	416	371	45
Antal tillsvidareanställda på deltid	28	33	-5	95	98	-3
Antal tidsbegränsade anställda med månadslön	13	25	-12	47	54	-7
Antal intermittert anställda med timlön	17	18	-1	219	221	-2
Totalt antal anställda	225	215	10	776	744	32

TOTAL SJUKFRÅNVARO (%)	GR	
	2023-01-01 2023-08-31	2022-01-01 2022-08-31
Kvinnor	4,9	6,8
Män	0,9	1,4
Summa total sjukfrånvaro (%)	4,0	5,6
Total sjukfrånvaro (timmar i genomsnitt per årsarbetare)		
Kvinnor	70,1	99,3
Män	13,0	20,1
Total sjukfrånvaro (timmar i genomsnitt per årsarbetare)	57,3	80,9
Varav långtidssjukfrånvaro	65,7	72,1
Varav långtidssjukfrånvaro timmar per årsarbetare	37,7	58,3
Total sjukfrånvaro per åldersgrupp (%)		
Yngre än 30 år	1,3	6,2
30–49 år	2,7	5,1
50 år och äldre	6,2	6,2

Not 2, Justeringar för ej likviditetspåverkande poster

JUSTERINGAR FÖR EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2023-08-31	2022-08-31	2023-08-31	2022-08-31
Justering ej erhållen ränta	-2	6	-2	6
Avskrivningar	1 242	1 912	2 947	3 683
Utrangering inventarier	-	-	0	4 359
Förändring avsättning	-	-	0	0
Justering inkomstskatt	-	-	2 947	886
Summa för ej likviditetspåverkande poster	1 240	1 918	5 892	8 934

Not 3, Övriga likviditetspåverkande poster

ÖVRIGA LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2023-08-31	2022-08-31	2023-08-31	2022-08-31
Reavinst inventarier	-	-	0	0
Reaförlust inventarier	-	-	0	363
Summa övriga likviditetspåverkande poster	0	0	0	363

Upplysningar om redovisningsprinciper – GR och sammanställda räkenskaper

Lagrum och sammanställda räkenskaper

GR:s redovisning är från och med år 2019 upprättad utifrån Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Gryning Vård AB:s och ISGR AB:s redovisning är upprättad i enlighet med Årsredovisningslagen (1995:1554) samt Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Om de kommunala koncernföretagens regler och principer avviker från kommunalförbundets, ska dessa justeras före konsolidering.

I GR:s sammanställda räkenskaper ingår samtliga bolag där GR har minst 20 procents inflytande. Inga förändringar har skett under året i den kommunala koncernens sammansättning. De sammanställda räkenskaperna omfattar moderbolaget Göteborgsregionens kommunalförbund (GR), det helägda dotterbolaget Göteborgsregionens Internationella Skola (ISGR AB) och dotterbolaget Gryning Vård AB, som ägs till 54 procent. De sammanställda räkenskaperna upprättas med proportionell konsolidering, vilket innebär att dotterbolagens räkenskaper som tas upp i de sammanställda räkenskaperna motsvarar den ägda andelen. Mellanhavanden inom den kommunala koncernen elimineras. Redovisning sker enligt RKR R16 Sammanställda räkenskaper.

Balansräkningens poster

Balansräkningen är uppställd enligt LKBR kap §2.

Anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas enligt RKR R3 Immateriella anläggningstillgångar och RKR R4 Materiella anläggningstillgångar.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till 26 250 kr år 2023 (ett halvt prisbasbelopp) och gäller som gemensam gräns för immateriella och materiella anläggningstillgångar. De inventarier som har ett värde under ett halvt prisbasbelopp och/eller en ekonomisk livslängd under tre år klassificeras som direktavskrivna korttidsinventarier. Samma gräns för mindre värde används i förekommande fall även för finansiella leasingavtal.

Avskrivningar påbörjas då tillgången tas i bruk. Avskrivning görs över den bedömda nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (till exempel verksamhetsförändringar, tekniskskiften och organisationsförändringar). Immateriella anläggningstillgångar med ett restvärde omprövas avseende nyttjandeperiod i slutet av varje räkenskapsår. Immateriella och materiella anläggningstillgångar under uppbyggnad redovisas i separat not. Tillgångar avseende mark skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas normalt:

Avskrivningstider materiella anläggningstillgångar

GR: infrastruktur data 3 år, maskiner 3 eller 5 år, kontorsinventarier 5 år, konferensmöbler 7 år.
ISGR AB: datorer/programvaror 3 år, Inventarier, verktyg och installationer 5 år, klassrums-

inventarier Molinsgatan 5 år, klassrumsinventarier Guldheden 10 år. Förbättringsutgifter i annans fastighet 5 år.

Gryning vård AB: datorer 3 år, fordon 5 år, inventarier 5-10 år. Byggnader och förbättringsutgifter i annans fastighet 15–100 år. Komponentavskrivning tillämpas. Mark skrivs ej av.

I balansräkning och noter redovisas Förbättringsutgifter i annans fastighet under rubriken Övriga materiella anläggningstillgångar.

Avskrivningstider immateriella anläggningstillgångar

GR: IT-investeringar 5 år avser egenutvecklade immateriella anläggningstillgångar. Programvaror 3 och 5 år avser förvärvade immateriella anläggningstillgångar.

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år) beräknas som Utgående Anskaffningsvärde dividerat med Årets avskrivningar.

Finansiella anläggningstillgångar

Aktier i dotterbolag

GR:s aktier i dotterbolag värderas till anskaffningsvärde.

Uppskjuten skattefordran

Uppskjuten skattefordran utgörs av 54 procent av inkomstskatt hos Gryning vård AB som avser framtida räkenskapsår till följd av tidigare händelser. Redovisning sker enligt balansräkningsmetoden. Enligt denna redovisas uppskjutna skatteskulder och skattefordringar på temporära skillnader avseende fastigheter som uppstår mellan bokförda respektive skattemässiga värden för tillgångar och skulder samt för övriga skattemässiga avdrag eller underskott.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen enligt LKBR kap 7 §5.

Lager avseende läromedel

Värdet av GR:s lager avseende läromedel beräknas enligt FIFO-metoden (först in/först ut) och dess värde sammanställs via en aktuell lagerlista. I samband med varje årsskifte sker en lagerinventering.

Pågående projekt

Pågående projekt är projekt som har ett startdatum före årsskiftet, ett slutdatum efter årsskiftet, en tydlig budget och ett uttalat mål. Intäkter och kostnader för respektive projekt resultatförs i takt med upparbetning. Om nedlagda kostnader överstiger erhållna intäkter bokförs en justering av mellanskillnaden mot intäkter och tillgångar. Om erhållna intäkter överstiger nedlagda kostnader bokförs en justering av mellanskillnaden mot intäkter och skulder. Befarade förluster redovisas direkt i årets resultaträkning.

Skattefordran

Skattefordran avser dotterbolagens redovisade inkomstskatter som enligt bedömning skall erhållas från skatteverket avseende aktuellt år, samt justeringar avseende tidigare års aktuella skatt.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar värderas vid anskaffningstillfället till anskaffningsvärde och därefter till verkligt värde. Värdeförändringen bokförs över resultaträkningen. Köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas per affärsdagen. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part. Dotterbolagen har inga placerade medel. Redovisning sker enligt RKR R7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder.

Kassa och bank

Tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas enligt LKBR 7 kap §9 till växelkursen på balansdagen. Valutakurser publicerade på Riksbankens webbplats som är ett beräknat medelvärde av olika bankers köp- och säljkurser används enligt RKR R7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder. Valutakursdifferensen hänförlig till likvida medel redovisas i resultaträkningen under finansiella poster.

Avsättningar

Avsättningar redovisas enligt RKR R9 Avsättningar och Ansvarsförbindelser. Avsättningar redovisas då det förekommer en legal förpliktelse mot en extern part till följd av en eller flera inträffade händelser och det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen. Avsättningen ska motsvara den på balansdagen bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt är hänförlig till skatt avseende dotterbolagens obeskattade reserver.

Skulder

Samtliga skulder är kortfristiga och värderas till anskaffningsvärde förutom pågående projekt (se Pågående projekt under omsättningstillgångar ovan). En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen fullgjorts, annullerats eller på annat sätt upphört.

Skatteskulder

Skatteskulder avser dotterbolagens redovisade inkomstskatter som enligt bedömning skall erläggas till skatteverket avseende aktuellt år, samt justeringar avseende tidigare års aktuella skatt.

Resultaträkningens poster

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR kap 5 §2.

Intäkter

Intäktsföring sker enligt RKR 2 Intäkter. Årsavgifter avser årsavgift till GR från de 13 medlemskommunerna. Årsavgiften delas upp i den andel som avser verksamhet inom GR och den andel som avser transfereringar till andra organisationer. Erhållna medel för vuxenutbildning redovisas inte längre som erhållna bidrag utan bokförs direkt mot särskilt avsett skuldkonto i balansräkningen. GR och den sammanställda redovisningen omfattas ej av bidrag till infrastruktur eller skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning så som en kommun.

Bidrag och statsbidrag

Bidrag och statsbidrag förenade med villkor avseende framtida prestation eller andra specifika villkor intäktsredovisas i takt med att prestationen utförs.

Kostnader

Skattekostnader avseende bolagsskatt

Skattekostnader avseende bolagsskatt redovisas i de sammanställda räkenskaperna under posten verksamhetens kostnader enligt RKR R 16 Sammanställda räkenskaper. Skattekostnaderna avser inkomstskatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år samt justeringar avseende tidigare års aktuella skatt.

Leasing

Leasing redovisas enligt RKR R5 Leasing. Samtliga leasingavtal redovisas som operationell leasing, det vill säga leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Finansiella kostnader

Finansiella kostnader inkluderar bankkostnader.

Drift och investeringsredovisning

GR:s driftredovisning är att likställa med redovisningen av dess resultaträkning. Även fullmäktiges budget läggs på denna nivå. Ingen separat investeringsbudget finns då investeringarna inte är så omfattande som i en kommun där investeringar sker i gator, va-verk och dylikt. Investeringarna budgeteras och redovisas i driftredovisningen årsvis. I nuläget lämnas därför ingen separat drift- och investeringsredovisning.

Kassaflödesanalys och nyckeltal

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är redovisad enligt Indirekt metod utifrån RKR R13 Kassaflödesanalys. Inga bidrag till infrastruktur är aktuella varpå denna post exkluderas i kassaflödesanalysen.

Nyckeltal

Soliditet

Soliditet definieras som eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Soliditeten anger den finansiella ställningen på lång sikt, det vill säga visar vilken beredskap det finns för att möta oförutsedda händelser, till exempel framtida resultatförsämringar.

Kassalikviditet

Kassalikviditet definieras som förhållandet mellan omsättningstillgångar (exklusive varulager) och kortfristiga skulder. Kassalikviditeten visar vilken beredskap som finns för att klara de löpande betalningarna. Kassalikviditeten ökar något för GR då fordran hos koncern klassificeras om från långfristig till kortfristig fordran. De sammanställda räkenskapernas kassalikviditet påverkas ej.

Gothenburgsregionen (GR) består av 13 kommuner som har valt att jobba tillsammans. Vi driver utvecklingsprojekt, har myndighetsuppdrag, forskar, ordnar utbildningar och är storstadsregionens röst i Västsverige, bland mycket annat. I våra nätverk träffas politiker och tjänstepersoner för att utbyta erfarenheter, bolla idéer och besluta om gemensamma satsningar. Allt för att regionens en miljon invånare ska få ett så bra liv som möjligt.

GÖTEBORGS
REGIONEN

www.goteborgsregionen.se